Položaj visokoškolskih knjižnica i status knjižničara na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Pajeska, Zrinka

Master's thesis / Diplomski rad

2012

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:142:886450

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

FILOZOFSKI FAKULTET
SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Repository / Repozitorij:

FFOS-repository - Repository of the Faculty of Humanities and Social Sciences Osijek

zir.nsk.hr

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

dabar
DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku

Filozofski fakultet

Diplomski studij Informatologije

Zrinka Pajeska

Položaj visokoškolskih knjižnica i status knjižničara na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera

Diplomski rad

Mentor: prof.dr.sc. Kornelija Petr Balog

Komentor: dr.sc. Svjetlana Mokriš Marendić

Osijek, 2012.

Sažetak

U ovome radu dan je prikaz visokoškolskih knjižnica u Republici Hrvatskoj s naglaskom na knjižnice u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, zakonski okvir unutar kojega djeluju visokoškolske knjižnice te prikaz mogućih oblika suradnje kojima je moguće ostvariti bolji statusno-pravni položaj knjižnica i knjižničnih djelatnika unutar akademske zajednice.

Sam rad ima teorijski karakter jer problematizira pitanja vezana uz zakonske propise vezane uz visokoškolske knjižnice i njihov položaj unutar akademske zajednice, ali i istraživački karakter jer se zasniva na studiji slučaja tj. na prikupljanju i obradi relevantnih podataka u konkretnom okruženju – knjižničnom sustavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Ključne riječi: visokoškolske knjižnice, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, knjižnični sustav, zakonski okvir, istraživanje

Sadržaj

1. Uvod.....3
2. Visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj.....5
2.1. Knjižnični sustav Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.....7
3. Zakonski okvir unutar kojeg djeluju visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj.....12
3.1. Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07 i 63/11).....12
3.2. Zakon o osiguranju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09).....13
3.3. Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/10).....13
3.4. Zakon o knjižnicama (NN 105/97; NN 5/98; NN 104/00; NN 69/09).....13
3.5. Standardi za visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj.....14
3.6. Pravilnik o upisniku knjižnica i knjižnica u sastavu (NN 139/98).....15
3.7. Pravilnik o matičnoj djelatnosti knjižnica u Republici Hrvatskoj (NN 43/01).....15
3.8. Statut Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.....16
3.9. Strategija razvoja Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.....16
4. Vidljivost knjižnice i knjižničara unutar akademske zajednice.....17
5. Istraživanje „Statusno-pravni položaj knjižničara i knjižnica sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku“.....22
5.1. Cilj i metode istraživanja.....22
5.2. Uzorak ispitanika.....23
5.3. Rezultati istraživanja.....23
5.3.1. Broj zaposlenih djelatnika i njihova struktura prema stručnim zvanjima u knjižnicama Sveučilišta.....23
5.3.2. Pravni akti kojima se regulira rad knjižnice.....25
5.3.3. Način upravljanja knjižnicom.....26
5.3.4. Suradnja s nastavnim osobljem u matičnoj ustanovi i unutar knjižničnog sustava.....28
5.3.5. Stručno usavršavanje knjižničara i napredovanje u viša knjižničarska zvanja.....30
5.3.6. Legislativni okvir.....32
5.3.7. Prostor knjižnice, financije i nabava literature.....32
5.4. Diskusija.....33
5.5. Zaključno o istraživanju.....35
6. Zaključak.....36
7. Literatura.....38
8. Prilog.....41

1. Uvod

Važnost obrazovanja isticana je još od Stare Grčke i danas ne postoji društvo koje svojim pojedincima ne osigurava pravo na obrazovanje. Civilizirano društvo ne postoji bez znanja i intelektualaca. Iako se obrazovni sustav razlikuje od države do države i često se mijenja, zajedničko svima je potreba cjeloživotnog obrazovanja kao temelja izgradnje društva znanja.

Izgradnja društva znanja dugotrajan je proces koji zahtjeva predanost i naporan rad. Knjižnice kao mjesta na kojima se akademski građani neformalno obrazuju daju specifičnu i jedinstvenu potporu oblikovanju društva znanja.

Razvojni put visokoškolskih knjižnica mijenjao se od svojih početaka tj. nastanka prvih visokoškolskih knjižnica do danas, kada su tijesno vezane za nastavu i znanstveni rad na matičnim ustanovama.

Bitne promjene u poimanju uloge visokoškolske knjižnice nastale su početkom 20. stoljeća kada su se u kriterije za prosuđivanje vrijednosti pojedinog sveučilišta ubrajali i podaci o veličini zbirki koje je posjedovala knjižnica. Nagli razvoj znanosti pratilo je povećanje fondova, a časopisi su dobili glavnu ulogu najbržeg prijenosnika informacija. Povećanjem broja studenata, sredinom 20. stoljeća zabilježena su znatnija ulaganja u knjižnice i knjižnične fondove što je bio i jedan od osnovnih mjerila kvalitete visokoškolskih knjižnica. S rastom broja studenata povećao se i broj zahtjeva prema uslugama knjižnice. Visokoškolske su knjižnice morale svoja razmišljanja i usluge usmjeriti prema što djelotvornijoj organizaciji u svrhu što bolje kvalitete usluga i fonda.

No, danas su knjižnice i osoblje koje u njima radi suočeni s brojnim problemima. Jedan od velikih problema je nedostatak sluha za potrebe knjižnice te je ona često marginalizirana u matičnim ustanovama. Gotovo u svim knjižnicama nedostaje financijskih sredstava, prostora, literature te se osoblje suočava s nezadovoljnim studentima kojima je takva situacija nepodnošljiva. Visokoškolskim knjižnicama velik problem predstavlja i činjenica da nisu dovoljno zastupljene u zakonskim aktima kojima se regulira rad visokih učilišta, ali i činjenicom da se postojeće zakonske odredbe nedovoljno provode u praksi.

Polazeći od toga da su visokoškolske knjižnice zbog niza funkcija koje imaju nezaobilazan čimbenik u provođenju odgojno-obrazovnog i znanstveno-istraživačkog rada unutar akademske zajednice u ovome radu postavili smo sljedeće hipoteze:

- djelatnost visokoškolskih knjižnica nije u dovoljnoj mjeri vrednovana i prepoznatljiva unutar akademske zajednice;

- postoji nedorečenost zakonskih akata vezano uz djelovanje knjižnica unutar akademske zajednice;
- nepovoljan statusno-pravni položaj knjižnica i djelatnika koji rade u njima odražava se i na neplansko, nestabilno i nedostatno financiranje njihove djelatnosti vezano uz prostor, opremu i knjižnične zbirke te kontinuirano obrazovanje knjižničnih djelatnika.

Na samom početku rada dali smo uvid u stanje u kojem se visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj nalaze. Dali smo prikaz sedam javnih sveučilišta. Prikazani su podaci o organizacijskoj strukturi, broju studenata i knjižničnih djelatnika. Nadalje, česte su nedoumice u vezi terminologije visokoškolskih knjižnica. Stoga, poglavlje donosi pojašnjenje termina visokoškolskih, fakultetskih i sveučilišnih knjižnica. Budući da je tema rada visokoškolsko knjižničarstvo na osječkom Sveučilištu, dali smo i kratak prikaz svih fakultetskih knjižnica te Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek.

U trećem poglavlju prikazan je legislativni okvir unutar kojeg djeluju visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj i na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Tijekom povijesti uloga knjižnica na Sveučilištu često je bila marginalizirana. Situacija je slična i danas. Knjižnice se susreću s mnogim problemima kojima se često ne naziru brza i efikasna rješenja. Suradnja između knjižničara i nastavnog osoblja te knjižničara i studenata daleko je od idealne. Najviše nedostaje profesionalne komunikacije. U četvrtom poglavlju stoga je upravo riječ o mogućnostima suradnje knjižničara s korisnicima – studentima i znanstveno-nastavnim osobljem.

U petom poglavlju prikazani su rezultati istraživanja koje je provedeno na osječkom Sveučilištu, provođenjem kojeg se željelo saznati kakav je statusno pravni položaj knjižničara i knjižnica. Podaci su statistički obrađeni i prikazani u obliku dijagrama.

Pri ostvarivanju ciljeva ovoga rada služili smo se metodama promatranja, intervjua, usporednih istraživanja, te matematičko-statističkom metodom. Nadamo se da će naši nalazi potaknuti druga istraživanja, uočavanja problema i iznalaženja rješenja te da će visokoškolske knjižnice postati nezaobilazan čimbenik odgojno-obrazovnog i znanstveno-istraživačkog rada unutar akademske zajednice.

2. Visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj

Sustav visokog obrazovanja Republike Hrvatske u posljednjem je desetljeću u procesu reforme. Godine 2001. potpisana je Bolonjska deklaracija i u skladu s time donesen je Plan razvoja sustava odgoja i obrazovanja od 2005.-2010.[1] koji je definirao ciljeve

- do kraja 2006. uspostaviti sustav jamstva kvalitete u visokoobrazovnom sustavu Republike Hrvatske;
- do 2010. smanjiti stopu odustajanja i trajanje studija

i prioritete u visokom obrazovanju (poboljšavanje kvalitete i učinkovitosti odgoja i obrazovanja). Prvi korak u reformi visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj učinjen je 2005. usklađivanjem preddiplomskih, diplomskih i stručnih studija s bolonjskim načelima te su prvi bolonjski studenti upisani upravo te godine. U razdoblju 2005.-2009. restrukturirani su i poslijediplomski studiji. U cilju osiguravanja i unaprjeđenja kvalitete visokoga obrazovanja proteklih se godina započelo s postupcima vanjskog vrednovanja postojećih visokih učilišta. Budući da je u travnju 2009. na snagu stupio Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, provode se postupci vanjskog vrednovanja (reakreditacije) studijskih programa visokih učilišta. U proteklih je nekoliko godina zabilježen porast novoosnovanih visokih učilišta, pa je tako osnovano 30 visokih učilišta, od čega najviše privatnih visokih škola, a i velik broj javnih veleučilišta uglavnom na područjima od posebne državne skrbi, u skladu sa strateškim opredjeljenjem RH za policentričnim razvojem visokog obrazovanja. Osnovana su i prva privatna sveučilišta.

Visoka učilišta u Republici Hrvatskoj su sveučilišta[2] (sa svojim sastavnicama – fakultetima, umjetničkim akademijama, odjelima), veleučilišta i visoke škole[3]. U Republici Hrvatskoj djeluju 122 visoka učilišta sa statusom ustanove: 7 javnih sveučilišta, 3 privatna sveučilišta (Hrvatsko katoličko sveučilište, Medijsko sveučilište u Splitu i Međunarodno sveučilište u Dubrovniku), 67 fakulteta i akademija, 2 privatna veleučilišta, 13 javnih veleučilišta, 27 privatne visoke škole i 3 javne visoke škole. Visoka učilišta u Republici Hrvatskoj u svom sastavu mogu imati knjižnice.

Visokoškolske knjižnice su institucije koje prikupljaju, obrađuju, organiziraju, čuvaju i daju na korištenje dokumente i informacije znanstvenog, obrazovnog i opće kulturnog karaktera. One su sastavni dio znanstveno-nastavne i istraživačke infrastrukture, jer svojim fondovima,

[1] Usp.Plan razvoja sustava odgoja i obrazovanja od 2005.-2010. URL: http://www.vlada.hr/hr/preuzimanja/publikacije/plan_razvoja_sustava_odgoja_i_obrazovanja_2005_2010
[2] Sveučilište je ustanova koja organizira i izvodi sveučilišne studije, a može organizirati i izvoditi i stručne studije.
[3] Veleučilište i visoka škola su ustanove koje organiziraju i izvode stručne studije.

službama i uslugama doprinose razvoju znanosti i pomažu unaprjeđivanju odgojno-obrazovnog i znanstveno-istraživačkog rada na sveučilištu.[4]

Visokoškolske knjižnice su samostalne organizacijske jedinice u sastavu sveučilišta ili posebne stručne organizacijske jedinice u sastavu fakulteta. Njihova obveza je izgraditi suvremeni sveučilišni sustav u skladu s potrebama korisnika i razvojem informacijsko-komunikacijske tehnologije u razumnim okvirima financijskih mogućnosti. Uspješnost takvoga sustava će se očitovati u većoj učinkovitosti knjižnica vezano za nabavu, pristup i korištenje informacijskim izvorima, kvaliteti prostora i opreme, knjižničnog osoblja i slično.[5]

Visokoškolske knjižnice najčešće surađuju s knjižnicama ili informacijskim službama koje djeluju u istim ili srodnim područjima ili disciplinama. Prema svome fondu ili organizaciji informacijske djelatnosti, visokoškolske knjižnice se dijele na knjižnice općeg i specijalnog tipa.

Sveučilišna knjižnica je knjižnica općeznanstvenog tipa te je samostalna stručna organizacija u sastavu sveučilišta. Ona je zadužena za izradu plana razvoja knjižnične djelatnosti na sveučilištu i odgovorna za njegovo provođenje u praksi. Sveučilišna knjižnica je organizirana kao središnja knjižnica unutar decentraliziranog knjižničnog sustava s jednom ili više fakultetskih knjižnica.[6]

Fakultetska knjižnica je pak knjižnica specijalnog tipa organizirana kao središnja knjižnična jedinica sa ili bez odjelnih knjižnica, sa zadaćom izgradnje fonda, izrade kataloga ili baze podataka, uspostavljanje sistematizirane nabave stručne literature i pružanje kvalitetnih i pravovremenih usluga putem svojih službi.[7]

Sveučilišne knjižnične sustave čine sveučilišna knjižnica (integrirana ili samostalna) i knjižnice sastavnica javnih sveučilišta koje, funkcionalno povezane, podržavaju programe studiranja za sve tri razine sveučilišnih studija (preddiplomski, diplomski i poslijediplomski studiji) i znanstveno-istraživački rad na javnom sveučilištu. U pojedine sveučilišne knjižnične sustave uključivat ce se i druga visoka učilišta koja nemaju vlastitu knjižnicu sklapanjem ugovora o suradnji sa sveučilišnom knjižnicom i/ili knjižnicama sastavnica.

Prikaz stanja u sedam javnih sveučilišta donosi podatke o organizacijskoj strukturi (sastavnice, knjižnica – integrirana ili samostalna), broj upisanih studenata i broj knjižničnih djelatnika:

---

[4] Standardi za visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 33(1990), 1/4, 201-210 URL: http://www.fer.hr/_download/repository/Standardi_za_visokoškolske_knjižnice_u_RH_iz_1990.pdf (2012-06-12)

[5] Usp. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu: Strategija razvoja sveučilišnih knjižničnih sustava u Republici Hrvatskoj: 2012 do 2015. URL: http://www.nsk.hr/wp-content/uploads/2012/01/Strategija-razvoja-SKS-Nacrt-verzija-1.pdf (2012-03-19)

[6] Isto.

[7] Isto.

- Sveučilište u Dubrovniku: sveučilišna knjižnica u osnivanju, 7 sastavnica (odjela); 2.679 studenata; 4 knjižnična djelatnika;
- Sveučilište u Osijeku: sveučilišna knjižnica i 16 sastavnica (fakulteti i odjeli); 19.532 studenta; 71 knjižnični djelatnik (34 u sveučilišnoj knjižnici i 37 u knjižnicama sastavnica);
- Sveučilište u Puli: Sveučilišna knjižnica i 7 sastavnica (odjela); 3.148 studenata; 20 knjižničnih djelatnika (17 u Sveučilišnoj knjižnici i 3 u knjižnicama sastavnica);
- Sveučilište u Rijeci: Sveučilišna knjižnica i 14 sastavnica (fakulteti i odjeli); 18.270 studenata (bez studenata poslijediplomskih studija); 46 knjižničnih djelatnika (23 u Sveučilišnoj knjižnici i 23 u knjižnicama sastavnica);
- Sveučilište u Splitu: Sveučilišna knjižnica i 17 sastavnica (fakulteti, akademija i odjeli); 25.000 studenata; 55 knjižničnih djelatnika (30 u Sveučilišnoj knjižnici i 25 u knjižnicama sastavnica);
- Sveučilište u Zadru: Sveučilišna knjižnica i 24 sastavnice (odjeli); 5.800 studenata; 11,5 knjižničnih djelatnika;
- Sveučilište u Zagrebu: sveučilišna knjižnica i 29 fakulteta, 3 akademije i Podružnica Hrvatski studiji; 76.296 studenata; 5.163 knjižnična djelatnika u knjižnicama sastavnica; zbog dvojne funkcije Nacionalne i sveučilišne knjižnice kao sveučilišne knjižnice Sveučilišta u Zagrebu nije moguće točno izraziti broj knjižničnih djelatnika koji se bave samo njezinom sveučilišnom funkcijom.[8]

Sve visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj su elementi istog knjižničnog sustava, sa zajedničkom razvojnom politikom. Sukladno tome, knjižnice pristupaju ostvarivanju zajedničkih funkcija koje omogućuju racionalno korištenje sredstava, fondova i informacija.[9]

2.1. Knjižnični sustav Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Prema pregledu ustroja, Sveučilište u svom sastavu ima 17 znanstveno-nastavnih sastavnica: 11 fakulteta i 5 sveučilišnih odjela, 1 umjetničko nastavnu sastavnicu – Umjetničku akademiju te 4 sastavnice: 3 sveučilišne infrastrukturne ustanove: Gradsku i sveučilišnu knjižnicu Osijek, Studentski centar u Osijeku i Studentski centar u Slavonskom Brodu te

[8] Usp. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu: Strategija razvoja sveučilišnih knjižničnih sustava u Republici Hrvatskoj: 2012 do 2015. URL: http://www.nsk.hr/wp-content/uploads/2012/01/Strategija-razvoja-SKS-Nacrt-verzija-1.pdf (2012-03-19)
[9] Usp. Temeljne smjernice razvoja GISKO.URL: www.gskos.hr/~descape/.../Temeljne%20smjernice%20razvoja%20GISKO.pdf (2012-03-19)

trgovačko društvo Tehnologijsko-razvojni centar u Osijeku u vlasništvu Osječko-baranjske županije, Grada Osijeka i Sveučilišta.[10]

Sveučilišni knjižnični sustav obavlja sve knjižnično-informacijske zadaće kao i poslove za obrazovne i znanstveno-istraživačke potrebe Sveučilišta, a čine ga Gradska i sveučilišna knjižnica i sve knjižnice pojedinih fakulteta i njima pridruženih odjela ili studija. Sustav djeluje kao jedinstveno komunikacijsko središte za razmjenu znanstvenih i stručnih informacija. [11]

Knjižnični sustav Sveučilišta čine knjižnice: Ekonomskog fakulteta, Elektrotehničkog fakulteta, Filozofskog fakulteta, Građevinskog fakulteta, Katoličkog bogoslovnog fakulteta, Medicinskog fakulteta, Poljoprivrednog fakulteta, Pravnog fakulteta, Prehrambeno-tehnološkog fakulteta, Strojarskog fakulteta, Umjetničke akademije, Učiteljskog fakulteta, Odjela za matematiku i Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek[12]. Knjižnica Odjela za kulturologiju je u osnivanju.

Knjižnica Ekonomskog fakulteta u Osijeku osnovana je 1961. godine i djeluje u sastavu Fakulteta kao posebna organizacijska jedinica. Knjižnica posjeduje danas već blizu 40.000 knjiga, a sadržaj knjižničnog fonda obuhvaća sve udžbenike i priručnike i ostalu stručnu i znanstvenu literaturu koja je potrebna za studij ekonomskih znanosti, zatim referentnu građu te domaće i inozemne stručne i znanstvene časopise. Glavnina knjižničnog fonda nabavlja se kupnjom iz vlastitih financijskih sredstava Fakulteta, a drugi dio dobiva se u vidu poklona, razmjene ili od fondacija.[13]

Knjižnica Elektrotehničkog fakulteta raspolaže s preko 30.000 bibliografskih jedinica. Prema strukturi monografskih publikacija najviše je knjiga iz područja elektrotehnike (62%), te računarstva (27%), dok je kod serijskih publikacija najviše časopisa iz područja elektrotehnike (34%), te računarstva (26%). Najviše je knjiga na hrvatskom (76%) i na engleskom jeziku (19%). U čitaonici je na raspolaganju više osobnih računala za pretraživanje literature po internetu, kao i izradu seminarskih, završnih i diplomskih radova.[14]

Knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku započela je sa svojom djelatnošću usporedo s osnivanjem Pedagoške akademije 1961. godine. Knjižnica trenutno posjeduje oko 60.000 svezaka knjižne građe, 1.500 svezaka AV i multimedijalne građe te oko 3.000 svezaka uvezane periodike odnosno 125 naslova tekuće periodike. Knjižnica također posjeduje zbirku magistarskih i doktorskih radnji od 1.100 jedinica. Knjižnica djeluje za potrebe studija filozofije,

[10] Usp. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. URL: http://www.unios.hr/?g=4&i=38 (2011-05-24)
[11] Isto.
[12] Isto.
[13] Usp.Knjižnica Ekonomskog fakulteta. URL: http://www.efos.hr/knjiznica (2011-11-11)
[14] Usp.Knjižnica Elektrotehničkog fakulteta. URL: http://www.etfos.hr/?prostor_etfa=0&prostorija=0-32&0-32 (2011-11-11)

informacijskih znanosti, psihologije, hrvatskog jezika i književnosti, pedagogije i povijesti. U sklopu knjižnice djeluje i knjižnica za strane jezike (engleski jezik i književnost, njemački jezik i književnost, mađarski jezik i književnost).[15]

Knjižnica Građevinskog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku započela je s radom 1985. godine kao središnja posudbena knjižnica Građevinskog instituta Zagreb, Fakulteta građevinskih znanosti Osijek. Fond knjižnice obuhvaća oko 6800 knjiga, a uključuje domaću i stranu literaturu. Knjižnica posjeduje uglavnom literaturu iz građevinarstva, arhitekture i srodnih područja (matematika, fizika, ekonomija), ali i bogatu referentnu zbirku kao i zbirku periodike (domaći i strani stručni i znanstveni časopisi).[16]

Središnja nadbiskupijska i fakultetska knjižnica nastala je spajanjem nekoliko velikih knjižnica: Biskupijske knjižnice, knjižnice Bogoslovnog sjemeništa - Knjižnice Teologije u Đakovu - Knjižnice Katoličkog bogoslovnog fakulteta. Središnja nadbiskupijska i fakultetska knjižnica danas u svom fondu ima: 9 inkunabula; rukopise iz 14. stoljeća; 100 svezaka iz 16. stoljeća; 1000 svezaka iz 17. stoljeća; nekoliko tisuća svezaka iz 18. stoljeća; ostalo je iz 19. i 20. stoljeća; oko 150 naslova stručnih revija i časopisa (preko 3.700 uvezanih godišta). Ukupno knjižni fond broji preko 130.000 svezaka časopisa. Knjige su po svom sadržaju s područja filozofije, biblijskih znanosti, teologije, povijesti (crkvene i nacionalne), liturgije, književnosti, zatim referentna zbirka i drugo.[17]

Knjižnica Medicinskog fakulteta i Kliničke bolnice Osijek predstavljaju središnju medicinsku knjižnicu istočne Hrvatske u kojoj se obavljaju usluge za veliku populaciju korisnika. Osnovana je 1993. godine. Bolnička knjižnica bila je do tada knjižnično-informacijsko središte koje je zadovoljavalo potrebe i studentske knjižnice i kliničko-medicinskih istraživanja, a prvi put se spominje davne 1899. godine. Knjižnica se danas nalazi u okviru Znanstvene jedinice za kliničko medicinska istraživanja, osnovane 1981. godine.Knjižnični fond sadrži zbirku referentne građe, monografskih publikacija, domaćih i stranih časopisa, te magistarskih i doktorskih radova.[18]

Knjižnica Poljoprivrednog fakulteta osnovana je 1960. godine. Početni fonda knjižnice nastao je darovima ustanova i osoba. Današnji fond obuhvaća uglavnom literaturu iz područja kemije, matematike, biologije mikrobiologije, klimatologije, genetike, općeg i posebnog ratarstva i stočarstva, ratarske i stočarske mehanizacije, zaštite okoliša, veterinarske medicine,

[15] Usp. Knjižnica Filozofskog fakulteta. URL: http://web.ffos.hr/knjiznica/?id=18 (2011-11-11)
[16] Usp. Knjižnica Građevinskog fakulteta Osijek. URL: http://knjiznice.szi.hr/?libid=46&task=nsl (2011-11-17)
[17] Usp. Središnja nadbiskupijska i fakultetska knjižnica. URL: http://www.djkbf.hr/knjiznica (2011-11-17)
[18] Usp. Knjižnica Medicinskog fakulteta. URL: http://knjiznice.szi.hr/index.php?task=cnt&type=1 (2011-11-11)

sociologije i ekonomike. Osim stručne literature knjižnični fond obuhvaća i referentnu zbirku te zbirke doktorskih, magistarskih i diplomskih radova. [19]

Knjižnica Pravnoga fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku je započela s radom 1973. godine u okviru Studija prava pri Ekonomskom fakultetu. Godine 1975. Pravni fakultet postaje samostalna institucija sa svim ustrojbenim jedinicama, pa tako i knjižnicom. Od male prostorije s godinama se širila, obogaćivala i postajala onim što doista treba biti fakultetska knjižnica. Danas je jedna od suvremenijih visokoškolskih knjižnica u Republici Hrvatskoj. Fond knjižnice obuhvaća oko 32000 svezaka knjiga, 271 naslov periodike (stranih i domaćih časopisa), zbirku doktorskih disertacija i referentnu zbirku. U knjižnici postoje i kartični katalozi: abecedni i stručni po Univerzalnoj decimalnoj klasifikaciji. Knjižnica je umrežena i automatizirana, te je time korisnicima omogućeno pretraživanje online kataloga fonda Knjižnice Pravnog fakulteta Osijek, Nacionalne i sveučilišne knjižnice i drugih umreženih knjižnica.[20]

Knjižnica Prehrambeno-tehnološkog fakulteta osnovana je 1976. godine. Do Domovinskog rata knjižnica je djelovala u zajedničkim prostorijama s knjižnicom Poljoprivrednog fakulteta. Knjižnica je u današnji prostor smještena 2005. godine. U sklopu knjižnice smještena je i čitaonica s 46 mjesta i 8 računala. Usluge koje knjižnica pruža svojim korisnicima su: posudba, međuknjižnična posudba, informacijske usluge, pretraživanje baza podataka i edukacija. Fond knjižnice obuhvaća knjige, periodiku. Udžbenike, referentnu građu i ostalu stručnu literaturu.[21]

Knjižnica Strojarskog fakulteta u Slavonskom Brodu informacijski podupire nastavni, znanstveni i stručni rad matične ustanove. Usluge temelji na zbirkama knjiga i časopisa i informacijskih izvora u elektroničkom obliku. Knjižnica posjeduje i online katalog kojim omogućuje pretraživanje kataloga knjižnica iz područja tehničkih i društvenih znanosti. U fondovima je uglavnom zastupljeno strojarstvo i srodna područja.[22]

Knjižnica Umjetničke akademije započela je s radom 2004. godine odvajanjem Katedre za glazbenu umjetnost pri Filozofskom fakultetu te spajanjem s novoosnovanim studijima Pjevanja, Klavira, Glume i lutkarstva i Likovne umjetnosti. Knjižnica prikuplja građu za tri odsjeka: Odsjek za glazbenu umjetnost, Odsjek za kazališnu umjetnost i Odsjek za likovnu umjetnost. Uz knjižnicu se nalazi i čitaonica s nekoliko računala spojenih na Internet gdje je korisnicima

[19] Usp. Knjižnica Poljoprivrednog fakulteta Osijek. URL: http://knjiznice.szi.hr/index.php?libid=28&task=nsl (2011-11-17)
[20] Usp. Knjižnica Pravnog fakulteta Osijek. URL: http://zakon.pravos.hr/knjiznica/o_knjiznici.htm (2011-11-17)
[21] Usp. Knjižnica Prehrambeno-tehnološkog fakulteta URL: http://www.ptfos.hr/index.php/hr/knjinica (2011-11-11)
[22] Usp. Knjižnica Strojarskog fakulteta Slavonski Brod. URL: http://www.sfsb.hr/nastava/knjiznica (2011-11-17)

omogućeno pretraživanje baza podataka i kataloga knjižnica. Fond sadrži literaturu za sva tri odsjeka, ali i zbirku periodike i referentnu zbirku.[23]

Knjižnica Učiteljskoga fakulteta u Osijeku posebna je ustrojbena jedinica Fakulteta u službi nastave. Knjižnica djeluje kao visokoškolska knjižnica te je svojim fondom i radom u prvom redu namijenjena potrebama znanstvenih djelatnika, profesora i studenata Učiteljskoga fakulteta. Osnovna je funkcija knjižnice nabava, sređivanje, čuvanje, stručna obrada i osiguravanje mogućnosti korištenja knjiga, časopisa, ostalih tiskanih i na drugi način umnoženih publikacija te informacija znanstvenog i obrazovnog karaktera. Knjižnica vodi dokumentaciju o građi i korisnicima, evidenciju o utrošenim sredstvima, korištenju knjižničnoga fonda, knjižničnu statistiku i sl. Fond knjižnice je interdisciplinaran, primjeren potrebama studija i znanstveno-istraživačkoj djelatnosti na Fakultetu, a s područja psihologije, sociologije, pedagogije, povijesti, prirodnih znanosti, stranih jezika te hrvatskoga jezika i književnosti.[24]

Knjižnica Odjela za matematiku započela je s radom 1999. godine, odmah nakon osnivanja Odjela za matematiku. Početni fond nastao je donacijama te od knjiga i časopisa Zavoda za primijenjenu matematiku. Uz knjižnicu nalazi se i čitaonica opremljena s tri računala za pretraživanje online kataloga knjižnice, bibliografskih i full-text baza podataka časopisa, te za pristup matematičkim udruženjima. Knjižnica posjeduje i vlastiti katalog koji je specifičan jer se uz standardni bibliografski opis nalazi i slika naslovnice, sadržaj i predgovor. Osnivanjem Odjela za fiziku i Odjela za biologiju knjižnica obavlja knjižničnu funkciju za sva tri odjela.[25]

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek osnovana je 8. veljače 1949., odlukom Gradskog narodnog odbora grada Osijeka kao gradska knjižnica.[26] U sklopu knjižnice osnovan je i Dječji odjeli 1954. godine kao drugi te vrste u Hrvatskoj. U tom razdoblju knjižnica je obavljala funkciju narodne knjižnice grada Osijeka s mješovitim knjižnim fondom. Privilegijom dobivanja obveznog primjerka Gradska knjižnica Osijek dobivala je predznak općeznanstvena knjižnica. Uvođenjem međunarodnih standarda u svoje poslovanje Gradska knjižnica Osijek razvila se u najznačajniju narodnu i znanstvenu knjižnicu u Hrvatskoj.

Osnivanjem Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 1975. godine Gradska knjižnica Osijek preuzela je funkcije i zadatke središnje sveučilišna knjižnice te promijenila naziv u Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek. Godine 1986. knjižnici je određen status općinske i regionalne narodne knjižnice za sve narodne i školske knjižnice općine Osijek i regije Slavonije i Baranje, kao i za sve visokoškolske knjižnice Sveučilišta Josipa Jura Strossmayera u Osijeku i

[23]Usp. Umjetnička akademija u Osijeku. URL: http://www.uaos.hr (2011-11-17)
[24] Usp. Knjižnica Učiteljskog fakulteta. URL: www.ufos.hr (2012-06-29)
[25] Usp. Knjižnica Odjela za matematiku. URL: http://www.mathos.hr/hr/knjiznica/ (2011-11-17)
[26] Usp. Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek. URL: http://www.gskos.hr/?upit=sadrzaj&id=78 (2011-11-17)

regije Slavonije i Baranje. Fond knjižnice pokriva sva područja djelovanja, a sadrži oko 470 366 svezaka knjiga, 3970 naslova periodike i 1662 naslova tekuće periodike (306 naslova novina i 1356 naslova časopisa.[27]

3. Zakonski okvir unutar kojeg djeluju visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj

Zakonski okvir unutar kojeg djeluju visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj obuhvaća: Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07 i 63/11), Zakon o osiguranju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09), Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/10), Zakon o knjižnicama (NN 105/97; NN 5/98; NN 104/00; NN 69/09), Standardi za visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj, Pravilnik o upisniku knjižnica i knjižnica u sastavu (NN 139/98), Pravilnik o matičnoj djelatnosti knjižnica u Republici Hrvatskoj (NN 43/01). Za knjižnice Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku od značaja su i Statut Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te Strategija razvoja Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

3.1 Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07 i 63/11)

Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju ključni je dokument za uređenje sustava znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj proglašen 2003. godine i izmijenjen 2004. godine. Zakon se sastoji od osam poglavlja, odnosno 124 članka koja govore o osnovnim načelima znanosti i visokog obrazovanja, zadaćama visokih učilišta i znanstvenih instituta, stručnim i savjetodavnim tijelima koja se brinu za razvitak i kvalitetu cjelokupnog obrazovanja, njihovom djelovanju i sl..[28]

Unutar 124 članka ovoga Zakona, knjižnice se spominju samo tri puta, u poglavlju IV. Sustav visokog obrazovanja (članci 53, 54, 88). U navedenom su poglavlju u velikoj mjeri definirana visoka učilišta kao sastavnica visokoga obrazovanja, pri čemu se kao njegove sastavnice navode sveučilište i njegove sastavnice te veleučilište i visoke škole.

[27] Isto
[28] Usp. Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. URL: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/306330.html (2012-06-15)

U članku 53. spominje se jedinstveni knjižnični sustav kojim se osigurava kvaliteta knjižničnog rada nastavnika i studenata.

Same knjižnice spominju se u Članku 54. ovoga Zakona navodeći kako „sveučilište može kao sastavnice (podružnice, ustanove ili pravne osobe) imati fakultete, umjetničke akademije, odjele i institute te druge sastavnice i to: zaklade, fondacije, udruge, studentske centre, zdravstvene ustanove, knjižnice, tehnologijske centre, informatičke, kulturne, sportske kao i one sastavnice (ustanove ili trgovačka društva) koje služe zadovoljavanju potreba studenata i sveučilišta." U Članku 88. knjižnice se spominju kao pravo studenata na slobodno korištenje knjižnice i ostalih izvora informacija.[29]

Izmjena i dopuna Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju iz 2004., 2007. i 2011. godine ne donose nikakve bitne odredbe vezane uz visokoškolske knjižnice, već samo odredbe vezane uz funkcioniranje stručnih i savjetodavnih tijela visokoga obrazovanja, ECTS bodove i slične odredbe vezane uz funkcioniranje visokih učilišta.

3.2. Zakon o osiguranju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09)

Ovim se Zakonom uređuju osiguranje kvalitete, status, djelatnost i ustrojstvo Agencije za znanost i visoko obrazovanje, ali i uloga ostalih tijela koja su važna za kvalitetu visokog obrazovanja. Knjižnice se ne spominju u ovom Zakonu.[30]

3.3. Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/10)

Ovim pravilnikom uređuju se uvjeti za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i za izvođenje studijskih programa. Knjižnice se spominju samo na jednom mjestu i to u uvjetima o prostoru i opremi koji moraju biti zadovoljeni.[31]

3.4. Zakon o knjižnicama (NN 105/97; NN 5/98; NN 104/00; NN 69/09)

Zakon o knjižnicama proglašen je 1997. godine i izmijenjen je i dopunjen dva puta - 2000. i 2009. godine. Osnovni je dokument za osnivanje i funkcioniranje svih knjižnica na području Republike Hrvatske. Njime se „uređuje knjižnična djelatnost, uvjeti i način njezina obavljanja,

[29] Isto.
[30] Usp. Zakon o osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju. URL: http://www.zakon.hr/z/321/Zakon-o-osiguravanju-kvalitete-u-znanosti-i-visokom-obrazovanju (2012-05-29)
[31] Usp. Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/10) URL: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2010_02_24_575.html (2012-05-29)

ustrojstvo i način rada knjižnica, knjižnična građa, te pravni položaj Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.“ [32]

Ovaj Zakon se sastoji od trinaest poglavlja, odnosno 59 članaka u kojima su definirani poslovi koje knjižnice trebaju obavljati, njihov ustroj i način upravljanja, tko je zadužen za osiguravanje financijskih sredstava, koje poslove treba obavljati matična knjižnica, koje osoblje treba raditi u knjižnicama, odredbe o obveznom primjerku i zaštiti građe.

Visokoškolske knjižnice se u Zakonu spominju već pri samoj podjeli knjižnica. Naime, Zakon o knjižnicama dijeli knjižnice na:

- „nacionalne knjižnice
- narodne knjižnice
- školske knjižnice
- sveučilišne knjižnice
- **visokoškolske knjižnice**
- općeznanstvene knjižnice
- specijalne knjižnice“ [33]

Zakon određuje da standarde za visokoškolske knjižnice (kao i za školske i sveučilišne), na prijedlog Hrvatskog knjižničnog vijeća, propisuje ministar znanosti, obrazovanja i športa i da ih mora osnovati visoko učilište u sustavu te ustanove.[34]

Izmjene i dopune Zakona iz 2000. i 2009. godine nisu donijele nikakve promjene vezane uz visokoškolske knjižnice, već samo promjenu naziva tijela nadležnih za njih (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa), dok se ostale promjene odnose na zadaće knjižnica, odabir ravnatelja, sredstva za rad samostalnih knjižnica, osoblje knjižnica i promjene pojedinih riječi iz prethodnog Zakona.[35]

3.5. Standardi za visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj

Ovi Standardi su nastali 1990. godine i najvažniji su dokument za visokoškolske knjižnice i glavna vodilja pri njihovu osnivanju, uređenju i upravljanju. Osnovna uloga Standarda je utvrđivanje „objektivnih i primjenjivih stručnih kriterija i mjerila za osiguranje kvalitetnih

[32] Usp.Zakon o knjižnicama. URL: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/267274.html (2012-06-12)
[33] Isto.
[34] Usp. Isto
[35] Usp. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o knjižnicama. // Narodne novine, 104/2000. URL: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/274061.html (2012-06-12)

knjižničnih službi i usluga kao podloge za neometano obavijanje znanstvene i nastavne djelatnosti na sveučilištima u Republici Hrvatskoj.“ [36]

Standardi su samo neka vrsta preporuke i sadrže tek opće principe kojima se nastoji poboljšati način rada knjižnica, ali i dati neke smjernice pri kreiranju novih usluga i poboljšanju starih.

Cjelovitu razradu svih segmenata visokoškolskih knjižnica, obvezni su propisivati standardi za visokoškolske knjižnice. Među ostalim, ovim je Standardima detaljno propisana procedura izrade i usvajanja planova, način organizacije odgovarajućih službi, obvezni zadaci, fondovi, informacijski izvori i osoblje. Bitno je naglasiti da se ovi standardi zalažu za stručne knjižnične radnike i njihovo uključivanje u znanstveno-nastavni proces i znanstveno-istraživačke projekte.

Iako realnost odudara od idealne slike koju treba dati jedna visokoškolska knjižnica, Standardima se daje poticaj za unapređivanje poslovanja visokoškolskih knjižnica, a ujedno i podrška knjižničnom osoblju da ustraju u upornom radu.

Novi standardi za visokoškolske knjižnice su trenutačno u postupku usvajanja.

3.6. Pravilnik o upisniku knjižnica i knjižnica u sastavu (NN 139/98)

Pravilnikom se određuju sadržaj i rokovi vođenja upisnika knjižnica i knjižnica u sastavu koje se vodi u Ministarstvu kulture. Upisnik sadrži temeljne podatke o svim knjižnicama u Republici Hrvatskoj, bilo da djeluju kao samostalne ustanove ili kao knjižnice u sastavu drugih pravnih osoba. Upisnik je obvezan za sve knjižnice. Svaka knjižnica dužna je prijaviti svaku promjenu podataka. Upisnik je dostupan na mrežnoj stranici Ministarstva kulture i omogućuje pretraživanje svih knjižnica koje su upisane. [37]

3.7. Pravilnik o matičnoj djelatnosti knjižnica u Republici Hrvatskoj (NN 43/01)

Pravilnikom se uređuje matična djelatnost i utvrđuje sustav matičnih knjižnica u Republici Hrvatskoj, sukladno odredbama Zakona o knjižnicama.

Ovim Pravilnikom se zapravo utvrđuje sve što je potrebno za neometan rad knjižnica. Naglasak je na planiranju i razvijanju knjižnične djelatnosti u svrhu pružanja stručne pomoći korisnicima. Nadalje Pravilnik propisuje i stalnu suradnju knjižnica s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom

[36] Usp. Standardi za visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 33(1990), 1/4, 201-210 URL: http://www.fer.hr/_download/repository/Standardi_za_visokoškolske_knjižnice_u_RH_iz_1990.pdf (2012-06-12)

[37] Usp. Pravilnik o upisniku knjižnica i knjižnica u sastavu. URL: http://narodn-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/269457.html (2011-05-12)

u Zagrebu koja je središte hrvatskog knjižničnog sustava i središnja matična knjižnica za sve vrste knjižnica na području Republike Hrvatske s temeljnim zadatkom organiziranja i razvijanja sustava knjižnica.[38]

Osim toga, u Pravilniku je istaknuta važnost stalnog stručnog usavršavanja knjižničara radi unapređenja stručnog rada na načelima suvremene teorije i prakse.

U Hrvatskoj danas postoji još zakona i pravilnika koji se odnose na visokoškolske knjižnice. To su: Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima (NN 167/03; NN 79/07; NN 80/11) Pravilnik o reviziji i otpisu knjižnične građe (NN 21/02) Pravilnik o zaštiti knjižnične građe (NN 52/05) Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, NN 151/03; NN 157/03; NN 87/09, NN 88/10, NN 61/11 , NN 25/12) i dr.

Osim zakonima i ostalim zakonskim aktima, rad visokoškolskih knjižnica zasnovan je i na statutima pojedinih sveučilišta i strategijama razvoja. Primjer za to su Statut Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Strategija razvoja Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

3.8. Statut Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Statutom se uređuje ustrojstvo i djelatnost Sveučilišta, ovlasti i način odlučivanja sveučilišnih tijela te ostala pitanja bitna za Sveučilište. [39] Knjižnica se spominje kao sastavnica Sveučilišta. Poseban stavak Statuta dodijeljen je Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici, u kojem su opisana njezina prava i obveze. Gradska i sveučilišna knjižnica ima pravo biti član izbornog stručnog tijela Sveučilišta (Senata) te time aktivno sudjelovati na sjednicama.[40] U daljem tekstu Statuta knjižnica se spominje kao pravo studenata na slobodno korištenje knjižnice i ostalih izvora informacija.[41]

3.9. Strategija razvoja Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Strategija Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku je razvojni dokument koji određuje razvoj Sveučilišta i izrađena je s ciljem da se odredi razvoj Sveučilišta u regionalnom, nacionalnom i europskom visokoobrazovnom prostoru. Strategija sadrži plan i program razvoja Sveučilišta u kojem su definirani strateški ciljevi u sveučilišnim djelatnostima. Strategija sadrži devet poglavlja, a svako poglavlje sadrži niz potpoglavlja u kojem su istaknuti pokazatelji te projekcija budućeg razvoja koja je definirana zadacima koji se trebaju izvršiti u određenom

[38] Usp. Pravilnik o matičnoj djelatnosti knjižnica u Republici Hrvatskoj. URL: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/232299.html (2011-05-12)
[39] Usp. Statut Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. URL: http://www.unios.hr/?g=4&i=5 (2012-05-30)
[40] Isto.
[41] Isto.

razdoblju. U posebnom poglavlju utvrđena je provedba strategije prema utvrđenim strateškim ciljevima s jasno definiranim zadacima te ustrojbenim jedinicama Sveučilišta kao i osobama koje su zadužene za provedbu i izvršenje.[42] Jedan dio posvećen je knjižnicama. Opisan je knjižnični sustav te koje su njegove osnovne zadaće i ciljevi. Temeljni ciljevi sustava su: izgradnja integriranog knjižničnog fonda koji bi trebao zadovoljavati potrebe studenata i nastavnog osoblja za informacijskim izvorima, pružanje knjižničnih usluga, osiguravanje knjižničnog prostora i opreme i osiguravanje primjerenog broja kvalificiranog osoblja.[43]

4. Vidljivost knjižnice i knjižničara unutar akademske zajednice

Tijekom povijesti knjižnice su uvijek bile sastavni dio sveučilišta, ali ne i njegov vidljiv i značajan dio. Knjižnice jesu doprinosile reputaciji sveučilišta, ali prije svega bila je važna veličina knjižničnog fonda, ali ne i činjenica koristi li se taj fond.[44] Knjižnice su bile svojevrstan „ukras" sveučilišta, a njihova funkcija je često bila zanemarivana. Premda su se susretale s problemima političkog, gospodarskog, društvenog i tehnološkog karaktera, uvijek su pozitivno reagirale na promjene s kojima su se suočavale i sukladno s time razvijale djelatnost te jačale svoju ulogu u društvu. Sve promjene nastale unutar knjižnice rezultat su promjena društva, organizacije samoga i globalnih trendova. Stoga se danas od knjižnice, kao institucije cjeloživotnog učenja, zahtijeva da bude spremna na svojevrsne prepreke u novom društvenom okruženju koje se koristi novim tehnologijama. U tom slučaju ona neće izgubiti svoju temeljnu društvenu ulogu – odgojno-obrazovnu i znanstveno-istraživačku, ali će morati obavljati svoje zadaće poprilično drugačije zbog novih mogućnosti komuniciranja. Informacijski bum pružio je mnoštvo mogućnosti te promijenio znanja i sposobnosti, koje su korisnicima potrebni za produktivan život u 21. stoljeću.

Sve učestalija pojava novih medija stavlja knjižnice pred još jednu novu zadaću. Pri tome one trebaju biti središta za učenje, mjesta za ostvarivanje mogućnosti nove informacijske pismenosti. Neprekidno učenje za služenje tim tehnologijama odnosno medijima zacijelo će biti jedna od trajnih zadaća knjižnice u nadolazećem razdoblju. U okolini koja se neprekidno

[42] Usp. Strategija Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. UR: www.unios.hr/uploads/502011-12-19(01z).pdf (2012-06-15)
[43] Isto.
[44] Usp.Weiner,S. The Contribution of the Library to the Reputation of a University.//The Journal of Academic Librarianship,URL:http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURL&_udi=B6W50-4V34RJ0-1&_user=10&_rdoc=1&_fmt=&_orig=search&_sort=d&view=c&_acct=C000050221&_version=1&_urlVersion=0&_userid=10&md5=82fad7a7ddc085cc08c18d83bb989d85 (2012-05-25)

mijenja, mijenja se i po određenoj zakonitosti i čovjek i njegove potrebe te se stoga mijenja knjižnica čijim se uslugama i proizvodima koristi.

Knjižničari u visokoškolskim knjižnicama također se moraju prilagođavati promjenama u društvenom i akademskom okruženju. Njihova znanja, vještine i stavovi moraju se mijenjati u skladu s potrebama korisnika. Za knjižnice kakve danas poznajemo trebalo se spojiti nekoliko okolnosti; na prvom se mjestu tu misli na opća i stručna znanja, a cjeloživotno učenje postala je svakodnevica knjižničara 21. stoljeća.

Kao što je Aparac 1997. godine rekla: „Upravo o stupnju bibliotekarovih općih i stručnih znanja i vještina uvelike ovisi kvaliteta procesa u knjižničnomu sustavu i njegova odnosa s okruženjem, ali i budućnost stručnjaka koji mora odgovoriti na mnogobrojne izazove, intelektualne i tehničke prirode, koji nastaju kao posljedica pojačanih promjena u društvu…“[45]

Cilj svakog knjižničara trebao bi biti pružanje kvalitetne informacije i informacijske usluge odnosno korisnicima osiguravati stalnu dostupnost cjelokupne funkcionalnosti kvalitetnog informacijskog sustava. Kako se broj korisnika, opseg i složenost informacijskog sustava bude povećavao, tako će se i sustav pomoći i potpore revidirati i prilagođavati novonastalim okolnostima, uz stalnu nadogradnju od strane tima informacijskih stručnjaka koji će u taj rad uložiti sve svoje profesionalne i osobne kompetencije. Dostupnost, odnosno vidljivost knjižnice na internetu, repozitoriji (na fakultetima i sveučilištu), samostalno uređenje portala i vizija o knjižnici kakvu želimo, jedan je od osnovnih preduvjeta za kvalitetnog knjižničara 21. stoljeća. Knjižničar treba biti upućen u razvojne planove institucije u čijem se okruženju nalazi knjižnica u kojoj radi. Naime, samo tako može od knjižnice načiniti komunikacijsko i informacijsko središte koje odgovara zahtjevima svojih članova, odnosno koje je dio cjeline i planova za unapređenje fakulteta. Je li knjižničar koji je usmjeren prema tržištu prijetnja knjižničarskoj profesiji ili samo ukazuje na to da suvremeno društvo, koje svoj razvoj i svoju budućnost zasniva na organiziranom posredovanju i dobavljanju obavijesti, treba cijelu lepezu stručnjaka, među kojima su i nadalje knjižničari nezaobilazni profesionalci u tzv. javnom informacijskom sektoru[46], još uvijek se dokazuje i obrazlaže. Naravno da je današnjem korisniku velika pomoć što ne mora fizički doći u knjižnicu već informaciju koju treba može dobiti na svom kućnom računalu u bilo koje doba dana.

Znanja i vještine knjižničara 21. stoljeća možemo promatrati s dva aspekta, kao profesionalne kompetencije i kao osobne kompetencije. Mnogobrojni su i složeni zadaci koji se postavljaju pred visokoškolskog knjižničara u 21. stoljeću. Knjižničar mora posjedovati velik

[45] Aparac, Tatjana. Biti bibliotekar: jučer, danas, sutra. Dostupno na : http://dzs.ffzg.hr/text/bbjds.pdf (2012-06-16)
[46] Isto.

raspon znanja i vještina, a među njima svakako valja istaknuti znanja i vještine potrebne pri pronalaženju informacija i obuci korisnika za obavljanje istog te znanja i vještine vezane uz oblikovanje virtualnih knjižnica. Razraditi, poboljšati, analizirati i ocijeniti ideje, kako svoje, tako i cijelog tima, da bi se poboljšala usluga knjižnice, san su svakog knjižničara na kojem sustavno radi jer današnji korisnik treba knjižničnu uslugu odmah, a ne sutra. Na to iznimno utječu, osim profesionalnih, osobne karakteristike svakog pojedinca. Stoga intelektualna znatiželja, maštovitost, vještina u timskom radu, suradnja i dijeljenje resursa, znanje jezika kao i poduzetnički pristup pojedinca mogu knjižnicu uz malo sredstava pretvoriti u izuzetno privlačno i informacijski moćno središte koje će korisnici prepoznati i često posjećivati. Tim koji se sastoji od informacijskih stručnjaka koje krase navedene vještine razvijaju i implementiraju različite sadržaje i nove usluge u svoje radno okruženje, ne posustaju na prvim preprekama nego iznalaze inovativna rješenja. Komunikacijske vještine, prijateljska nastrojenost, dobar smisao za humor, društvene aktivnosti odlike su koje bi trebale biti dio svakog knjižničara odnosno informacijskog stručnjaka 21. stoljeća.

Koliki značaj određena sveučilišna zajednica pridaje knjižnicama koje djeluju u njezinu sastavu vidljivo je prije svega iz odnosa prema knjižničnom osoblju koje radi u njima. Ovaj stav ujedno je i pokazatelj koliko je sveučilišna zajednica spremna ulagati u samu knjižnicu – prostor u kojem će djelovati, knjižničnu opremu i informacijske izvore koji će se u njoj naći.

Stavovi sveučilišne zajednice u raznim zemljama kreću se od toga da se knjižničarsko osoblje uvrštava u akademsko osoblje ili pak nastavno osoblje. U nekim sveučilišnim zajednicama smatra se da je knjižnično osoblje neka vrsta „hibrida“ tj. da su njihovi zadaci na razmeđi akademskog i nastavnog osoblja, a negdje pak da su knjižničari samo čuvari knjiga. Knjižničari pak gotovo u pravilu zauzimaju stav da se njihov rad može usporediti s radom akademskog osoblja te ga tako treba i ocjenjivati i vrednovati. Ipak, kod knjižničara se javljaju i određene dileme vezane uz pitanje trebaju li stjecati akademske nazive. Opseg poslova knjižničara, a osobito u suvremenom okruženju knjižničarima ostavlja relativno malo vremena za ispunjavanje uvjeta znanstveno-istraživačkog rada te i njihovo stjecanje akademskih naziva time postaje upitno.

Stav koji određena sveučilišna zajednica zauzima prema knjižničarskom osoblju izravno utječe i na suradnju koja bi se trebala odvijati između znanstveno-nastavnog osoblja i knjižničnog osoblja.

Suradnja knjižničara i znanstveno-nastavnog osoblja ima dugu tradiciju. Harvie Branscomb smatrao je da knjižničari i nastavno osoblje trebaju zajednički raditi i privući u knjižnice što više korisnika. Njegov stav bio je da knjižničari moraju biti aktivniji u izvršavanju

svojih zadatka, a da im nastavno osoblje u tome mora pomoći. Pri tom je smatrao da su knjižničari profesija „nižeg ranga“. Upravo u tome je i bila njegova pogreška koja je dovela do toga da projekt nikada nije uspio jer nastavno osoblje nije željelo surađivati s knjižničarima kao profesijom“nižeg ranga“.[47]

Slavni knjižničarski stručnjak Louis Shores dao je pomalo utopijsku ideju o suradnji knjižničara i nastavnog osoblja. Njegov projekt „Library College Movement“ bio je zamišljen tako da bi sva predavanja bila održavana u knjižnici, a predavanja bi održavali knjižničarski obučeni profesori. Isprva njegova ideja je sa iznimnim zanimanjem bila promatrana, bila je dovoljno jednostavna za izvesti, ali ipak nažalost neizvediva.[48]

Patricia Knapp dala je možda do sada najrealniju ideju za suradnju knjižničara i nastavnog osoblja. U radu „The Monteith College Library Experiment“ koji mnogi knjižničarski krugovi smatraju možda najvažnijim u području obrazovanja korisnika, opisuje istraživački rad koji je trajao dvije godine 1960.-1962. Ideja istraživanja je bila čista suradnja knjižničara i nastavnog osoblja. Knapp je u radu obrazložila da je knjižničareva dužnost uvjeriti predavača da je obrazovanje u knjižnicama potrebno. Ali sama Knapp je ubrzo shvatila da je nastavno osoblje nepristupačno i previše tradicionalno, pa se ni njezina ideja nije provela u djelo.[49]

Možemo zaključiti da je Branscomb želio slugu knjižničara, Shores fantastičnog svemogućeg knjižničara/predavača, a realna Knapp samo suradnju dvaju ravnopravnih kolega suradnika. Iako se ni jedna zamisao ovih znanstvenika nije ostvarila, svi su imali jednu namjeru : poboljšati funkciju knjižnice i odnos s korisnicima.

Knjižničari i nastavno osoblje kao što je već spomenuto moraju imaju zajedničke ciljeve kako bi mogli surađivati. Surađivanje koristi pri stvaranju završnih radova, projekata, diplomskih radova itd. Prvotni cilj suradnje nastavnog osoblja i knjižničara je bila izgradnja fonda. Uobičajen postupak bi bio npr. član nastavnog osoblja/profesor bi kontaktirao knjižničara s popisom literature za nastavni sadržaj i program, a knjižničar bi traženu građu nabavio. [50] Ali danas se cilj izmijenio, usredotočen je na informacijsko obrazovanje studenta, cjeloživotno učenje i uspjeh studenata, ali najviše na informacijsko obrazovanje. Knjižničari i nastavno osoblje bi zajedničkim snagama trebali učiniti sve da bi studente osposobili da budu

[47] Usp.Farber,E. Faculty-librarian cooperation; a presonal retrospective.//Reference Service Rewiew 27, 3(1999.)EMERALD.URL:http://www.emeraldinsight.com/Insight/ViewContentServlet?contentType=Article&Filename=Published/EmeraldFullTextArticles/Articles/2400270304.html (2012-05-17)
[48] Isto.
[49]Isto.
[50]Usp. Pečko–Mlekuš,H. Partnerstvo između visokoškolskih knjižnica i nastavnog osoblja. // Partnerstvo u specijalnim i visokoškolskim knjižnicama./7.dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica, Opatija, 21.-22. travnja 2005.:uredile Irena Pilaš i Alisa Martek. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. str. 66.

informacijski pismeni. Informacijska pismenost označava sposobnost pojedinaca da razumije potrebu za određenim informacijama, da zna pretraživati izvore informacija, da zna pronađenu informaciju iskoristi u pravu svrhu, da razumije postupak citiranja, shvaća važnost cjeloživotnog obrazovanja itd.

Idealan proces suradnje bi bio: nastavno osoblje i knjižničari bi zajedno stvorili nastavni program. Profesor bi znanje prenio studentu. Student se obraća knjižničaru za pomoć u traženju informacija, a knjižničar ga obučava informacijskoj pismenosti. Kao rezultat student bi trebao uspješno usvojiti znanje. Iznimno je važno da knjižničari i nastavno osoblje budu ravnopravni. Edukacija studenata bi se trebala vršiti na zahtjev profesora. Postoji i integrirani obrazovni sustav u kojem knjižničar preuzima dio obaveza nastavnog osoblja. To je najuži oblik suradnje knjižničara i nastavnog osoblja. Upravo u ovom obliku suradnje su knjižničari i nastavno osoblje najviše izjednačeni kao kolege suradnici.[51] Obučavanje bi trebalo provoditi pri stvaranju završnih radova, projekata, diplomskih radova, jer su onda studenti najviše motivirani. Komunikacija koja je najuspješnija je preko e-maila, jer preko njega korisnici dobiju sve potrebne informacije koje ih zanimaju (novo pristiglu literaturu, novi izvor informacija, baze podataka itd.).

Problemi sa suradnjom nastaju kada jedno od sudionika odbije surađivati s drugim. S nastavnicima je problem što mogu biti konzervativni, odbijati prihvatiti inovacije u pretraživanju ili smatraju knjižničare nedovoljno sposobnim za zajednički rad. A knjižničari pak nisu bili zainteresirani za suradnju ili su prepasivni.

Mnogi stručnjaci navode koji su najbolji načini kako započeti suradnju. Ovo su primjeri za neke od njih.

Prema Maji Jokić knjižničar prije svega treba provoditi istraživanja o korištenju fondova i upoznati svoje korisnike, razvijati programe za obrazovane korisnike na temelju prethodnih istraživanja te sudjelovati u nastavi, za svaki kolegij održati nekoliko predavanja kako bi upoznao studente s mogućnostima knjižnice. Postoji i mogućnost organiziranja cijelog kolegija posvećenog korištenju knjižnice.[52]

Holtze je pak osmislio preko 50 uputa za knjižničare kako ostvariti suradnju s nastavnim osobljem. On smatra da knjižničari trebaju imati dobar odnos s nastavnim osobljem te profesionalno komunicirati, tj. moraju biti uslužni i profesionalni. Također, smatra da knjižničari moraju pronaći svoje mjesto u sklopu ustanove i poznavati svoje područje rada, a kao cilj moraju

[51]Isto. 66.-67.

[52]Usp.Jokić,M. Partnerstvo s fakultetima u obrazovanju korisnika.//Partnerstvo u specijalnim i visokoškolskim knjižnicama./7.dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica, Opatija, 21.-22. travnja 2005.:uredile Irena Pilaš i Alisa Martek. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. Str. 78.

imati cjeloživotno obrazovanje. I na kraju, smatra Holtze, mora postojati poštovanje. Poštovanje prema nastavnom osoblju, ali i prema samom sebi jer knjižničari ne smiju radi drugih zanemariti svoju profesiju. Trebaju uvijek cijeniti sebe i svoj rad.[53]

Maja Jokić daje djelotvorne upute kako realizirati partnerstvo odnosno suradnju knjižničara i nastavnog osoblja, a Holtze se više usredotočuje na opisivanje kakav knjižničar treba biti što nas ponovo vraća na pitanja vezana uz kompetencije koje knjižničar 21. stoljeća treba posjedovati i činjenicu da knjižničari trebaju biti spremni na promjene te da svaka promjena i poboljšanje u radu knjižnice zapravo ima ishodište u samom knjižničaru.

5. Istraživanje „Statusno-pravni položaj knjižničara i knjižnica sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku“

5.1. Cilj i metode istraživanja

Istraživanje „Statusno-pravni položaj knjižničara i knjižnica sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku“ provedeno je metodom polustruktuiranog intervjua.[54] Polustruktuirani[55] intervju smatran je najpogodnijom metodom za provođenje ovoga istraživanja budući da se osim standardiziranih pitanja željelo doznati i mišljenje voditelja knjižnica o nekim problemima vezanim uz rad visokoškolske knjižnice.

Intervju se provodio od srpnja do rujna 2011. godine.

Voditeljice knjižnica bile su upoznate s temom rada i načinom provođenja istraživanja, putem elektroničke pošte. Naknadno su bile kontaktirane i telefonski radi dogovora oko vremena provođenja intervjua. Razgovori su obavljeni u prostorijama knjižnica, osim u slučaju Medicinskog fakulteta u Osijeku i Strojarskog fakulteta u Slavonskom Brodu od kojih su odgovori dobiveni elektroničkom poštom zbog odlaska voditeljica knjižnica na godišnji odmor.

Intervju se sastojao od 17 pitanja i trajao je od 15-20 minuta. Iako su bile upoznate sa svrhom intervjua, voditeljicama je i ponaosob objašnjena tema rada i istraživanja.
U većini fakulteta voditeljice su dopustile snimanje razgovora diktafonom. U dva fakulteta voditeljice nisu dopustile snimanje razgovora diktafonom pa su vođene bilješke.

Razgovorima s voditeljicama željelo se saznati broj i strukturu zaposlenih (pitanje br.1) te je li rad knjižnice određen statutom fakulteta i u kojem se kontekstu knjižnica spominje u njemu (pitanje br.2). Idućim pitanjem željelo se saznati tko je osoba nadređena voditeljicama

[53]Usp. Isto. Str. 77.

knjižnica (pitanje br.3), imaju li Pravilnik o radu (pitanje br.4) te jesu li voditeljice članice upravnog tijela fakulteta (pitanje br.5). Također se željelo saznati postoji li knjižnični odbor (pitanje br.6) i, ako postoji, koja je njegova uloga (pitanje br.7). Istraživanjem se željelo saznati je li knjižničarima omogućeno napredovanje u viša knjižničarska zvanja (pitanje br.8) te odlazi li osoblje na stručno usavršavanje (pitanje br.9). Nadalje, željelo se istražiti jesu li voditeljice knjižnica upoznate s promjenama vezanim uz zakonske akte koji reguliraju rad knjižnica (pitanje br.10). Zadovoljstvo voditeljica knjižnica prostorom, financijama, knjižničnim zbirkama također je bilo predmet istraživanja (pitanje br.11). Uloga knjižnice unutar odgojno-obrazovne funkcije fakulteta (pitanja br.12 i br.13), zadovoljstvo suradnjom s nastavnim osobljem (pitanje br.14), ali i sa studentima (pitanje br.15) također je istraživano. Za utvrđivanje statusno-pravnog položaja knjižnica također je bilo važno utvrditi i zadovoljstvo radom matične službe (pitanje br.16), kao suradnjom među knjižnicama unutar sveučilišnog knjižničnog sustava (pitanje br.17).

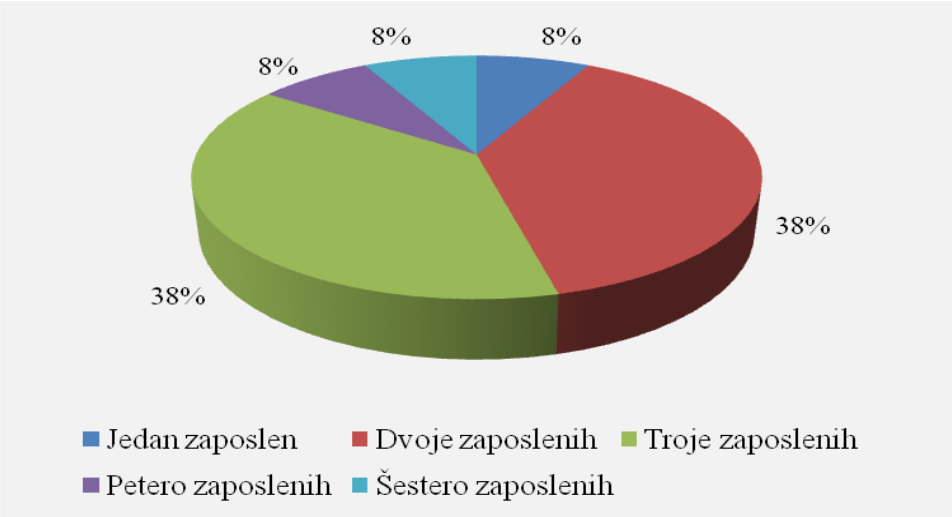
5.2 Uzorak ispitanika

U istraživanju su sudjelovali sljedeći fakulteti Sveučilišta: Ekonomski fakultet, Elektrotehnički fakultet, Filozofski fakultet, Građevinski fakultet, Katolički bogoslovni fakultet, Medicinski fakulteti, Poljoprivredni fakultet, Pravni fakulteti, Prehrambeno-tehnološki fakultet, Strojarski fakultet, Umjetnička akademija, Učiteljski fakultet Odjel za matematiku (Odjel za biologiju, Odjel za fiziku, Odjel za kemiju) i Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek.

5.3. Rezultati istraživanja

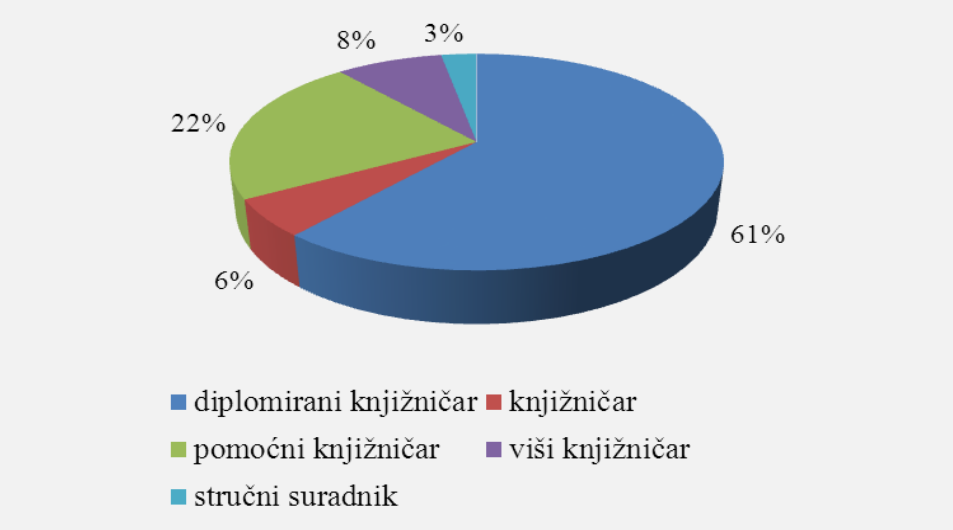
5.3.1. Broj zaposlenih djelatnika i njihova struktura prema stručnim zvanjima u knjižnicama Sveučilišta

U knjižnicama Sveučilišta zaposleno je ukupno trideset i sedam djelatnika. Jedna zapošljava jednog djelatnika, pet knjižnica zapošljava dva djelatnika, pet knjižnica zapošljava tri djelatnika, jedna knjižnica zapošljava pet djelatnika, a jedna knjižnica zapošljava šest djelatnika.

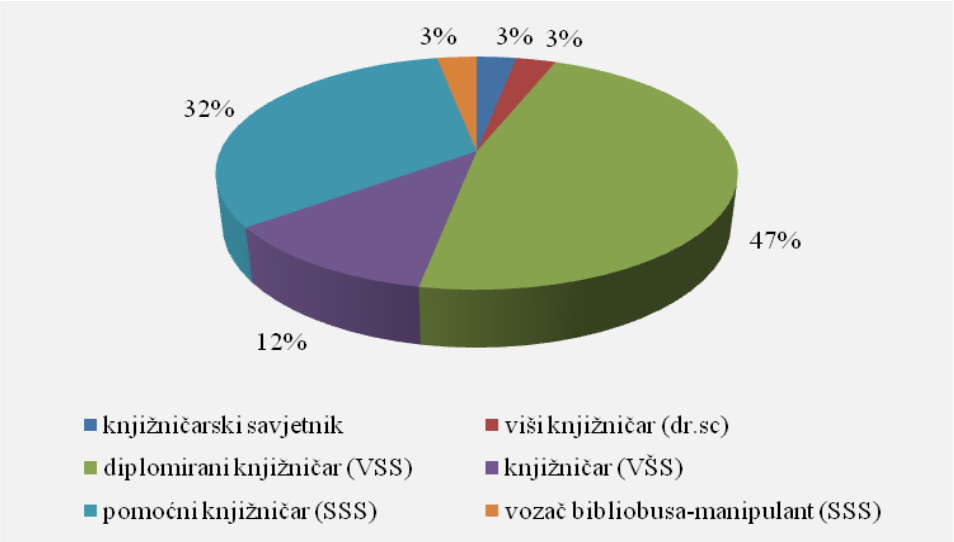
Slika 1. Prikaz broja zaposlenih djelatnika u knjižnicama Sveučilišta

U knjižnicama Sveučilišta zaposleno je 8 pomoćnih knjižničara, 2 knjižničara, 22 diplomiranih knjižničara i 3 viša knjižničara. U jednoj knjižnici uposlen je i djelatnik koji nije knjižničarske struke. Radi se o stručnom suradniku.

Slika 2. Prikaz strukture zaposlenih djelatnika prema stručnim zvanjima u knjižnicama Sveučilišta

U Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek zaposleno je četrdeset i osam djelatnika, od toga trideset i četiri stručna djelatnika sljedeće strukture prema stručnim zvanjima: jedan knjižničarski savjetnik, jedan viši knjižničar (dr.sc), šesnaest diplomiranih knjižničara, četiri knjižničara, jedanaest pomoćnih knjižničara i jedan vozač bibliobusa – manipulant.

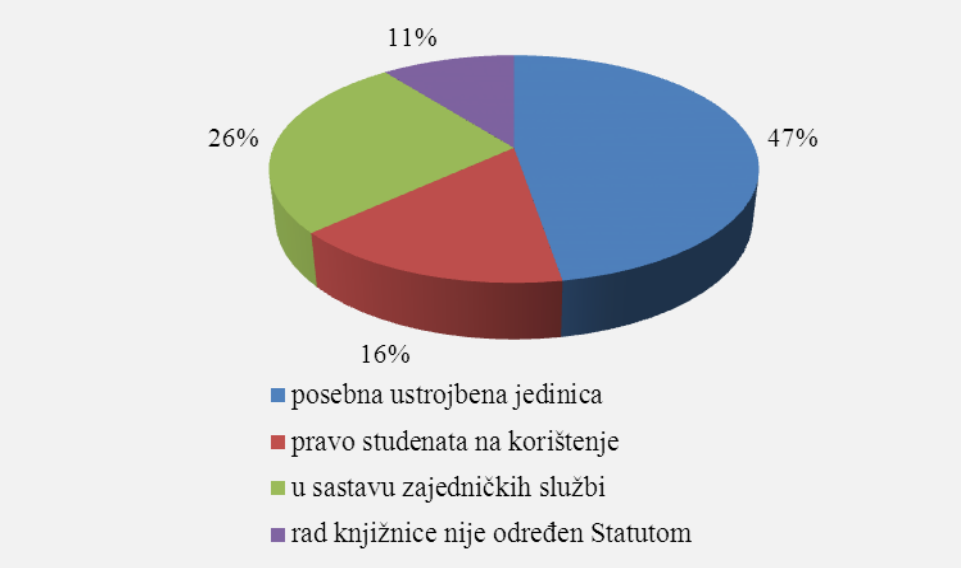

Slika 3. Prikaz strukture zaposlenih djelatnika prema stručnim zvanjima u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek

5.3.2. Pravni akti kojima se regulira rad knjižnice

Kontekst u kojemu se knjižnice spominju u Statutu Sveučilišta i statutima pojedinih fakulteta

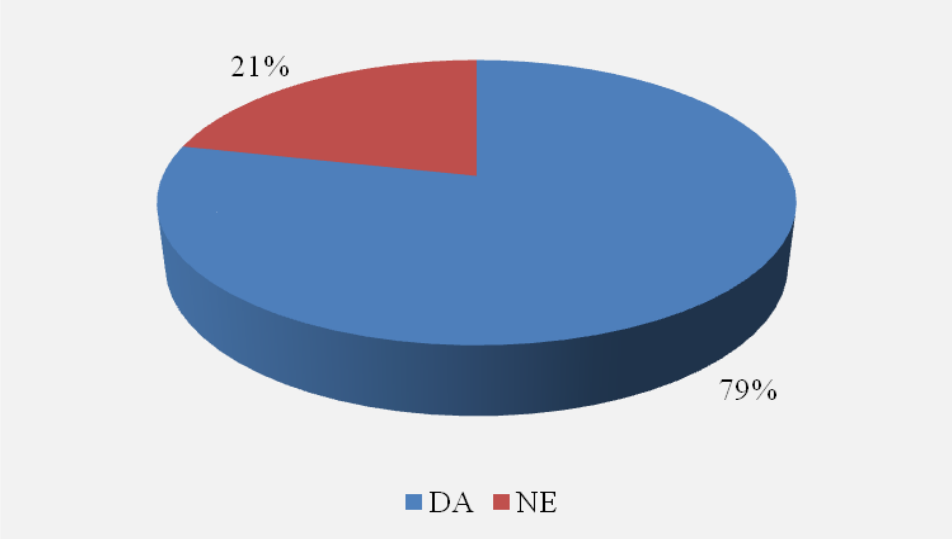
Rad knjižnice nije reguliran statutom fakulteta u dva slučaja. Knjižnice se u statutima spominju u kontekstu posebne ustrojbene jedinice, u sastavu zajedničkih službi te prava studenata na knjižnicu. Rad Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek reguliran je Statutom Sveučilišta.

Slika 4. Kontekst u kojemu se knjižnice najčešće spominju u Statutu

Pravilnik o radu knjižnice

Pravilnik o radu ne postoji u svim knjižnicama. Tri voditeljice odgovorile su negativno na ovo pitanje. Međutim, iako ga nemaju trenutno, voditeljice knjižnica istaknule su da na tome intenzivno rade.

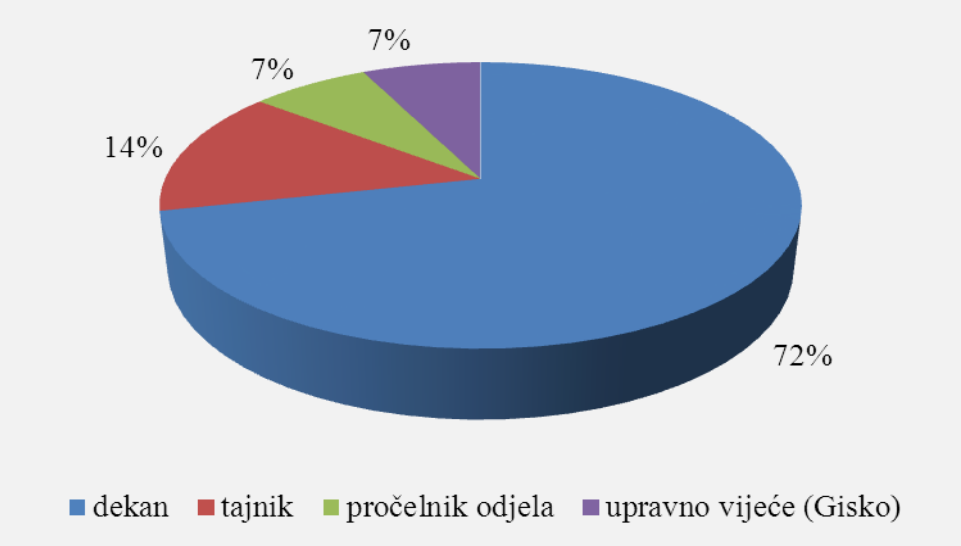

Slika 6. Postojanje Pravilnika o radu

5.3.3. Način upravljanja knjižnicom

Nadređene osobe / tijela

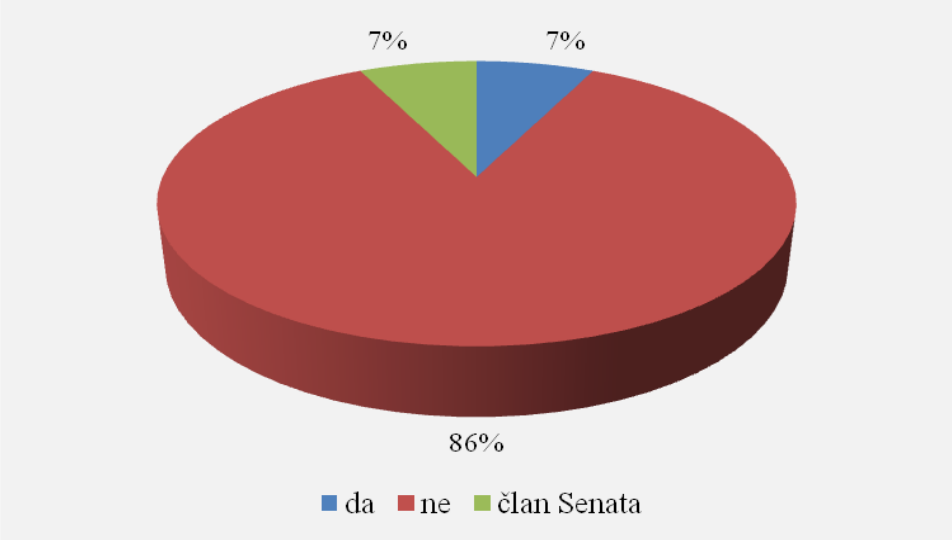
Voditeljicama knjižnica nadređena je osoba uglavnom dekan. Iznimaka ima kod pojedinih knjižnica gdje je nadređena osoba tajnik, pročelnik odjela ili istovremeno dekan i tajnik fakulteta. U Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek ravnateljici je nadređeno Upravno vijeće.

Slika 5. Osobe / tijela nadređena voditeljicama knjižnica

Voditeljice knjižnice i upravno tijelo matične ustanove

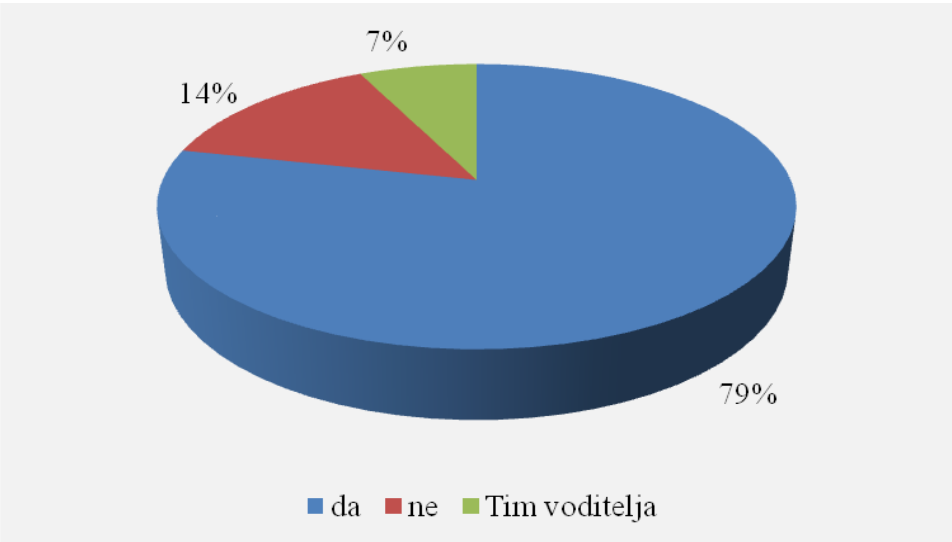
Samo jedna voditeljica članica je upravnog vijeća fakulteta, a ostale nisu. Ravnateljica Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek članica je Senata Sveučilišta.

Slika 7. Članstva voditeljica knjižnica u upravnom tijelu fakulteta

Knjižnični odbor i njegova uloga

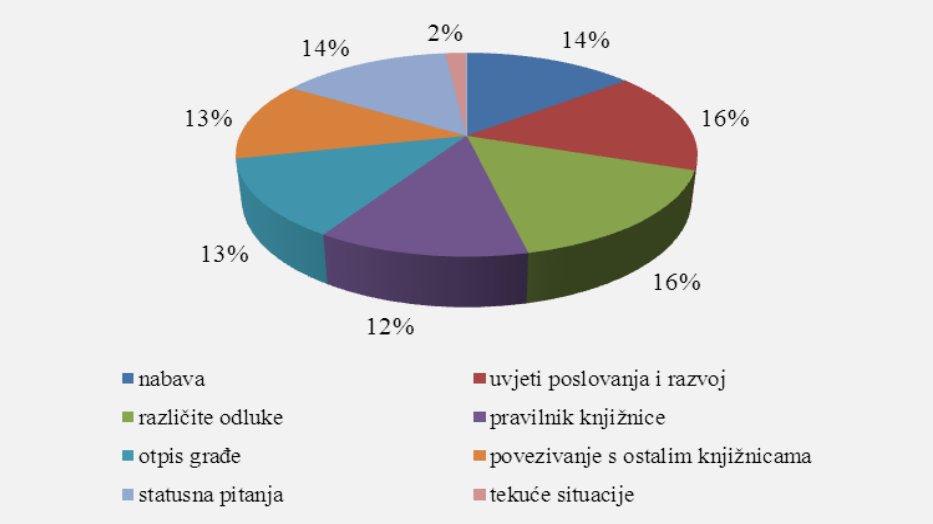
Knjižnični odbor, kao važno tijelo u svakoj knjižnici, ne postoji na svim fakultetskim knjižnicama na Sveučilištu. Iznimka je Gradska i sveučilišna knjižnica gdje postoji tim voditelja koji bi bio knjižnični odbor.

Slika 8. Postojanje knjižničnog odbora

Što se tiče uloge knjižničnog odbora sve voditeljice su uglavnom odgovorile dosta slično. Kao prvu ulogu spomenule su nabavu građe, zatim uvjete poslovanja i razvoj te ostalo. Jedinstvene oko uloge odbora bile su dvije voditeljice knjižnica koje je istaknule da odbor

postoji samo formalno i više se ne sastaje jer sve odluke idu na odobrenje dekanu, ili se odbor sastaje samo formalno kako bi se riješile i tekući problemi koje nije potrebno rješavati u dogovoru s nadređenim osobama.

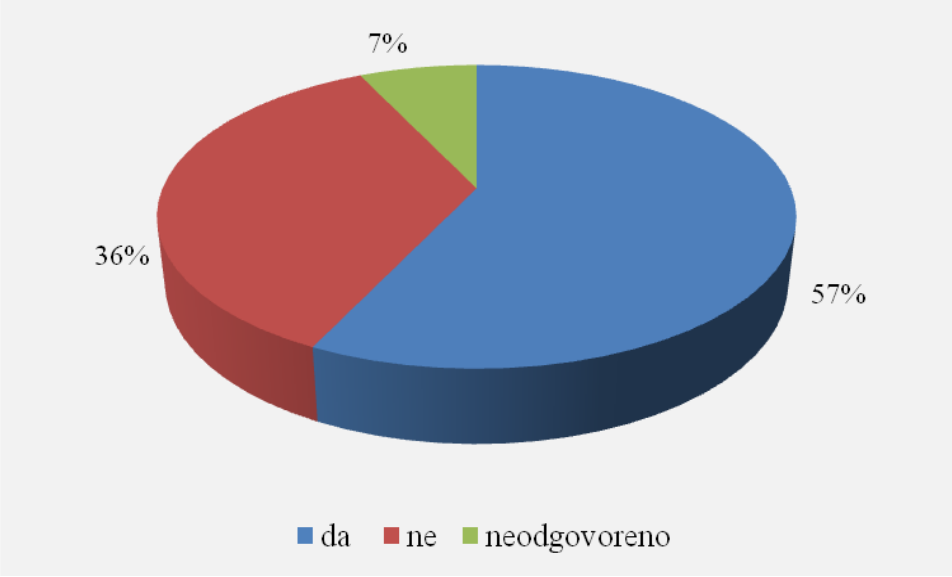

Slika 9. Prikaz uloga knjižničnog odbora

5.3.4. Suradnja s nastavnim osobljem u matičnoj ustanovi i unutar knjižničnog sustava

Sudjelovanje u nastavnom procesu

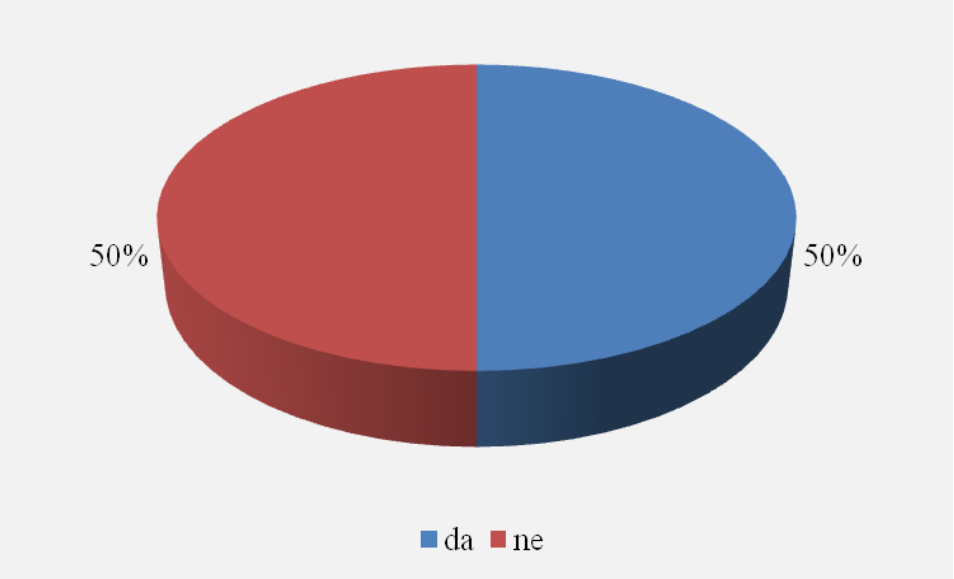
Velik broj knjižničara ne sudjeluje u nastavnom procesu. Oni koji sudjeluju istaknuli su da se zapravo radi o pojedinačnim dogovorima s profesorima.

Slika 12. Suradnja u nastavnom procesu

Sudjelovanje u projektima matične ustanove

Vezano uz sudjelovanje knjižničara i knjižnice u projektima matične ustanove polovica knjižničara dala je odgovor da sudjeluju u projektima matične ustanove, a polovica je odgovorila da u tim projektima ne sudjeluje.

Slika 13. Sudjelovanje u projektima matične ustanove

Suradnja sa znanstveno-nastavnim osobljem

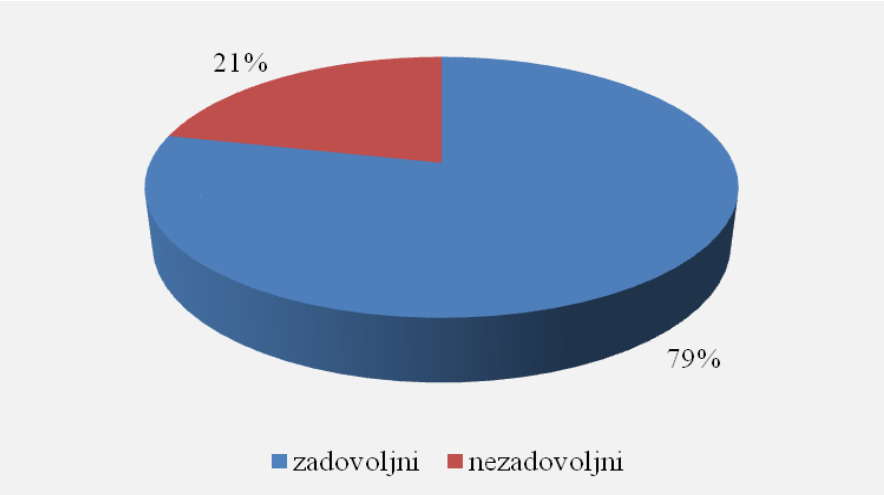
Suradnja knjižnično i znanstveno/nastavnog osoblja je na svim fakultetima zadovoljavajuća. Jedini problem koji su voditeljice izdvojile bio je onaj koji se tiče nabave literature. Iako nastavnici očekuju više od knjižnice ipak su svjesni da se zbog ograničenih financijskih sredstava ne može nabaviti sva potrebna literatura. Drugi dio problema oko nabavne politike krije se u popisu literature. Naime nastavno osoblje često na popis stavlja literaturu koju je nemoguće nabaviti zbog godine izdanja. Unatoč tome, ističu, pokušava se naći neka ravnoteža kako bi se suradnja nastavila u dobrom smjeru.

Suradnja sa studentima

Suradnja knjižničara i studenata na svim je fakultetima pozitivna. Sudeći po odgovorima na pitanje o suradnji knjižničara i studenata, sve su voditeljice jako zadovoljne. Iako najveći broj pritužbi ide na nedostatak literature, računala i prostora, voditeljice ističu da studenti imaju razumijevanja i jako puno koriste knjižnicu. Posebno im je drago da nema sukoba i neugodnih situacija te da studenti doživljavaju knjižnicu kao mjesto gdje se uvijek mogu obratiti i pitati za pomoć. U prilog dobroj suradnji idu i jako dobre ocjene koje su knjižnice dobile u anketama provedenim među svojim studentima.

Matična služba za visokoškolske knjižnice

Većina voditeljica zadovoljna je radom Matične službe, iako bi se, smatraju, mogla uvesti neka poboljšanja. Kao nedostatke navele su sporost u rješavanju pojedinačnih upita i zahtjeva te nekih službenih dopisa i sl. Također, kao slabu stranu rada matične službe ističu i premalo sastanaka. Smatraju da bi trebalo biti više sastanaka tijekom godine kako bi se brže rješavali problemi visokoškolskih knjižnica. Nezadovoljne radom Matične službe su voditeljice triju knjižnica dok jedna voditeljica smatra da bi rad matične službe bio bolji i potpuniji kada bi bila bolje definirana.

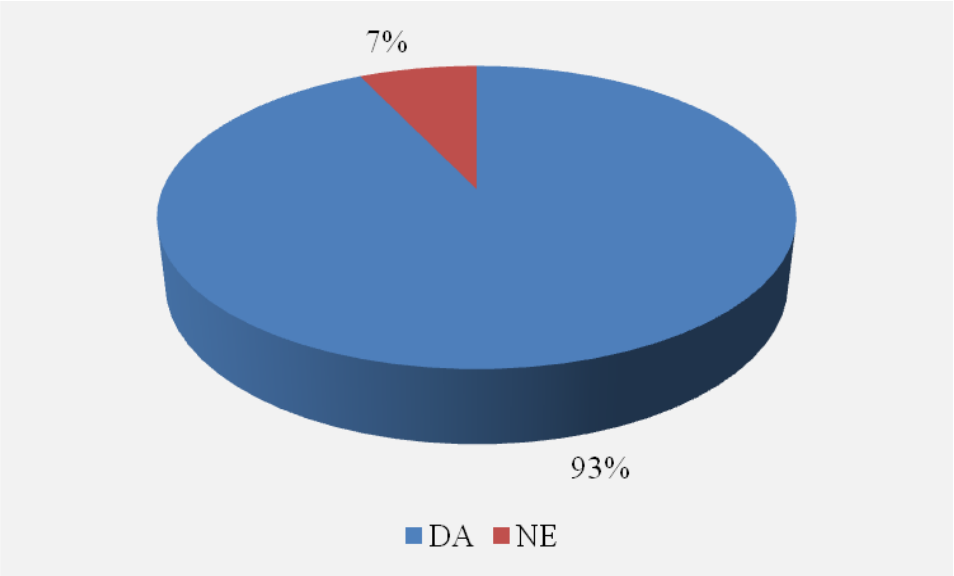
Slika 14. Zadovoljstvo radom matične službe.

Suradnja knjižnica unutar sveučilišnog knjižničnog sustava

Suradnja knjižnica unutar sveučilišnog sustava je zadovoljavajuća, ali svakako bi se trebala uvesti poboljšanja. Većina voditeljica surađuje s drugima knjižnicama, odnosno voditeljicama, preko poznanstava. Kako same ističu, to nije rješenje i svakako bi intenzivnije trebalo raditi na tome kako poboljšati položaj visokoškolskih knjižnica unutar Sveučilišta i matičnih ustanova, te samim time i njihov rad.

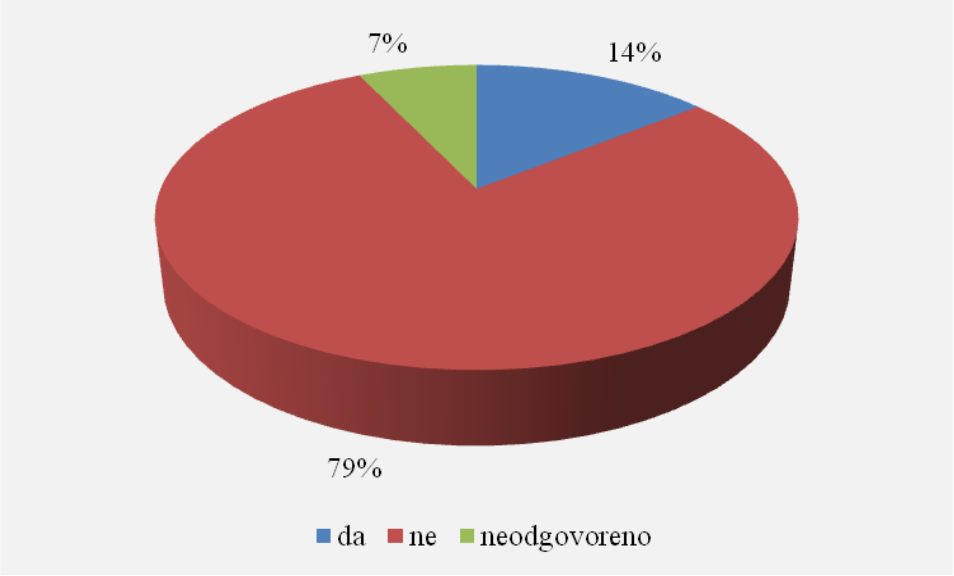
5.3.5. Stručno usavršavanje knjižničara i napredovanje u viša knjižničarska zvanja

Većina ispitanih voditeljica odgovorila je potvrdno na ovo pitanje. No, ipak nekoliko njih istaknulo je da djelatnici odlaze na usavršavanje ako se ima novaca i ako se ne mora ići dalje od mjesta matične ustanove. Također, kažu da odlazak na usavršavanje ovisi i o samom djelatniku i njegovom mišljenju i željama, ali da se nastoji to odraditi. Jedna je voditeljica knjižnice istaknula da njihovi djelatnici ne odlaze na stručno usavršavanje.

Slika 11. Stručno usavršavanje knjižničara

Što se tiče reguliranja napredovanja knjižničnog osoblja u viša zvanja u matičnim ustanovama većina voditeljica odgovorila je negativno. Predviđeno je napredovanje u samo dvije knjižnice, dok jedna voditeljica nije odgovorila na pitanje.

Slika 12. Napredovanje u viša knjižničarska zvanja

5.3.6. Legislativni okvir

Na pitanje o poznavanju zakonskog okvira voditeljice su odgovorile da su upoznate sa zakonima i s najnovijim nacrtom Standarda za visokoškolske knjižnice. Sve voditeljice kao najvažnije istaknule su da se knjižnice premalo spominju u zakonima. Nemaju zasluženo mjesto u njima te da knjižnice nisu prepoznate kao važan čimbenik u obrazovanju. Za Standarde su istaknule da su nerealni i prezahtjevni. Smatraju da se puno toga ne može ostvariti, ali da će biti odlično ako se makar nešto od toga realizira. Ističu da fakulteti i ministarstvo nemaju dovoljno sluha, ali ni novaca za potrebe knjižnica. Standardima je, kažu, predviđen i bolji prostor i oprema, kao i veći broj djelatnika, ali svi se moraju zadovoljiti s ovime što imaju. Ipak ima i pozitivnih mišljenja i voditeljice se nadaju da će Standardi zaživjeti.

5.3.7. Prostor knjižnice, financije i nabava literature

Uglavnom su sve voditeljice zadovoljne prostorom knjižnice. Ističu uglavnom da uvijek može bolje, ali u odnosu na prijašnje stanje ili u odnosu na neke druge knjižnice, uglavnom su zadovoljne. Prostorom su nezadovoljni u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici jer smatraju da nema dovoljno prostora kao i da zgrada nije namjenski građena za potrebe knjižnice. Također prostorom su nezadovoljni i u dvjema fakultetskim knjižnicama gdje je jedna voditeljica istaknula da je to ipak privremen prostor.

Financijskim sredstvima zadovoljna je većina voditeljica. U odnosu na neke druge knjižnice, kažu, trebaju biti zadovoljne jer ostale ne dobivaju toliko koliko oni. Ipak, iako su zadovoljne, nekolicina njih ističe da bi moglo biti bolje, ali i da shvaćaju današnju situaciju što se tiče financija. Mnogim knjižnicama velika pomoć su donacije kojima se popunjava dio fonda.

Sve knjižnice prate ili nastoje pratiti nastavni plan i program. U nekim knjižnicama ističu da su naslovi ispitne literature uglavnom pokriveni, ali s nedostatnim brojem primjeraka. U drugim knjižnicama navode da ne mogu nabaviti niti sve naslove obvezne ispitne literature. Kao jedan od problema javlja se i potražnja za naslovima izdanim i prije dvadeset godina. Problem predstavlja i činjenica da profesori ponekad znaju samoinicijativno promijeniti obveznu ispitnu literaturu, ali da tu promjenu ne jave u knjižnicu.

Vezano uz nabavu, voditeljice ističu da svakako trebaju surađivati knjižničari i nastavno osoblje, ali i da se u obzir uzimaju i mišljenja studenata.

5.4 Diskusija

Istraživanje na temu položaja visokoškolskih knjižnica na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera provedeno je među voditeljicama trinaest fakultetskih knjižnica te u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek. Istraživanje je provedeno metodom intervjua koji je obavljen u osobnom kontaktu s ispitanicama ili elektroničkom poštom budući da se istraživanje obavljalo i tijekom sezone godišnjih odmora. Odziv je bio 100%.

Cilj istraživanja bio je doznati kakav je položaj knjižnica i knjižničara unutar matičnih ustanova na Sveučilištu i jesu li one prepoznate kao značajan čimbenik i partner u odgojno-obrazovnom i znanstveno-istraživačkom radu na sveučilištu

Prva skupina pitanja odnosila se na broj zaposlenih i njihovu strukturu prema stručnim zvanjima. Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek promatrana je zasebno zbog njezine još uvijek dvojne funkcije pri čemu se ne može u potpunosti odvojiti gradska od funkcije središnje sveučilišne knjižnice. U knjižnicama radi relativno mali broj djelatnika u odnosu na opseg poslova i sve značajnije usložnjavanje poslova, osobito u uvjetima suvremenog elektroničkog okruženja koje uvjetuje i sve složenije korisničke zahtjeva.

U Republici Hrvatskoj rad knjižnica definiran je većim brojem zakonskih akata o kojima je bilo riječ u trećem poglavlju. Voditeljice su dobro upoznate s ovima zakonskim aktima, ali smatraju da knjižnice nisu u njima spomenute u dovoljnoj mjeri što svakako može pridonijeti poteškoćama u njihovu radu. Vezano uz nacrt Standarda mišljenja su bila različita. Neke voditeljice smatraju da su nerealni i zahtjevni dok neke smatraju da je nacrt standarda dobar te će biti zadovoljne ako se bilo što od toga bude moglo provesti u praksi. Također su napomenule da su upućene i primjedbe na koje nitko dosad nije reagirao.

Rad većine knjižnica (89 %) definiran je statutom matične ustanove i uglavnom se spominju u kontekstu posebne ustrojbene jedinice, prava studenata na korištenje knjižnice te u sastavu zajedničkih službi. Rad 11 % knjižnica nije određen Statutom matične ustanove što bi vrlo brzo trebalo učiniti. U statutima matičnih ustanova knjižnica bi se trebala spominjati u kontekstu zasebne ustrojbene jedinice. Tome u prilog ide i činjenica da su nadređene osobe voditeljicama knjižnica dekani (72 %).

Četvrtim pitanjem željelo se saznati imaju li knjižnice pravilnik o radu. Njih 79 % odgovorilo je potvrdno dok 21 % nema pravilnik i smatraju to nedostatkom. Pravilnikom se utvrđuju djelatnost i upravljanje knjižnica na matičnim fakultetima kao i prava i obveze djelatnika i korisnika. Iz razgovora s voditeljicama koje nemaju pravilnik o radu dalo se naslutiti da će nastojati što prije izraditi pravilnik koji će im omogućiti uspješniji daljnji rad.

Kod dijela upitnika o upravnom tijelu fakulteta 86 % voditeljica odgovorile su da nisu njegov član te pritom iskazale veliko nezadovoljstvo time. Naime, samo jedna voditeljica je član upravnog tijela dok je ravnateljice Gradske i sveučilišne knjižnice članica Senata Sveučilišta. Smatraju da je do veliki nedostatak jer bi im članstvo omogućilo da se lakše izbore za povoljniji status knjižnice i samoga knjižničara. Nazočnost na sjednicama, kažu, pruža mogućnost da se jasno iznesu svi problemi i da se pokuša naći rješenje istih.

O knjižničnom odboru bilo je riječi u šestom i sedmom pitanju. Njima se željelo saznati postoji li knjižnični odboru knjižnicama te koja je njegova uloga. Knjižnični odbor postoji u većini knjižnica (79 %). No, ipak iz razgovora se čula doza nezadovoljstva. U nekim knjižnicama odbor postoji samo formalno, što znači da ne postoje sastanci na kojima se rješavaju problemi nabave. Drugi veliki problem je u tome što je odbor u nekim knjižnicama „nemoćan" jer fakulteti ne osiguravaju financijska sredstva pa su neke stvari nerješive. Što se tiče uloge knjižničnog odbora, najveći postotak (16 %) odnosi se na uvjete poslovanja i razvoj i različite odluke. Zatim slijede nabava (14 %), statusna pitanja (14 %), otpis građe (13 %), povezivanje s drugim knjižnicama (13 %), pravilnik knjižnice (12 %) i tekuće situacije (2 %).

Osmim pitanjem željelo se saznati je li pravilnikom o radu knjižnice predviđeno napredovanje u viša knjižničarska zvanja. Iz odgovora jasno je bilo vidljivo da se o tome ne vodi briga. Naime, samo u 14 % knjižnica pravilnicima je predviđeno napredovanje u viša knjižničarska zvanja. Iako su voditeljice kratko odgovarale, vidljivo je bilo da su nezadovoljne što se tome ne pridaje više važnosti.

Istraživanjem se također pokušalo doznati koliko osoblje knjižnica odlazi na stručno usavršavanje. Većina odgovora bila je pozitivna (93 %), dok je samo 7 % odgovora bilo negativno. Znajući da je stručno usavršavanje izuzetno važno u radu knjižničara, ono mora biti shvaćeno kao obveza jer se tako stječu nove vještine i znanja tj. unapređuje stručna i profesionalna kompetencija knjižničara koja uvelike doprinosi kvalitetnijem pružanju usluga korisnicima.

Nadalje, istraživanjem se željelo doznati kako su voditeljice zadovoljne prostorom, nabavom te prati li fond nastavni plan i program. Najviše su voditeljice zadovoljne prostorom, a najmanje financijskim sredstvima. Sve voditeljice smatraju da se na fakultetima najmanje sredstava izdvaja za knjižnice, ali i ističu da je i to dovoljno uspoređujući se s drugima i s obzirom na recesijsko doba koje je zahvatilo sve djelatnosti. Pokušavaju nabaviti sve s popisa literature te time nastojati barem djelomično pratiti nastavni plan i program.

Koliko su knjižničari važni na svakom fakultetu pokušalo se doznati u dijelu istraživanja koji se odnosi na uključenost istih u nastavni proces i projekte fakulteta.

U projektima fakulteta sudjeluje njih 50 %., a 57% knjižničara sudjeluje u nastavnom procesu. Radi se uglavnom o radionicama na kojima se studenti upoznaju s radom knjižnice ili pak radom na računalu. Na pojedinim fakultetima knjižničari sudjeluju u sklopu nekih predmeta.

Suradnja knjižničara i nastavnog osoblja dobra je na svim fakultetima. Poboljšanja bi trebala biti vezana prvenstveno uz stvarane smjernice za nabavnu politiku. Treba naći kompromis oko određenih knjiga i sve promjene u popisima literature javljati na vrijeme kako bi se izbjegli dodatni problemi sa studentima i nastavnim osobljem.

Iako je suradnja knjižničara i nastavnog osoblja zadovoljavajuća, suradnja sa studentima više zadovoljava. Sve voditeljice kažu da sa studentima imaju odličan odnos. Postoje veća očekivanja od knjižnice, ali studenti razumiju da su neke stvari jednostavno takve kakve jesu. Moraju se zadovoljiti s nedostatkom prostora, knjiga i opreme. Voditeljice ističu da dobivaju dobre ocjene u anketama koje provode, unatoč vidljivim nedostacima.

Po pitanju rada matične službe, voditeljice su različitog mišljenja. Ipak, većina ih smatra da dobro obavljaju svoju službu, barem koliko ih oni trebaju. Smatraju da se sve više angažiraju, ali i da su dosta spori pri rješavanju pojedinačnih upita. Voditeljice koje nisu zadovoljne radom matične službe (21 %) ističu da nemaju dovoljno sastanaka te da se problemi sporo rješavaju.

Posljednje pitanje bilo je usmjereno prema kvaliteti suradnje među knjižnicama unutar sveučilišnog knjižničnog sustava. Voditeljice smatraju da je suradnja zadovoljavajuća, ali i da bi se mogla uvesti neka poboljšanja. Naime, većina ih surađuje preko osobnog poznanstva i prijateljstva. Smatraju da to nije dobar način suradnje. Sve voditeljice bi se trebale angažirati i zajedničkim snagama rješavati tekuće probleme i situacije. Rješenje bi svakako bilo stvaranje sveučilišnog knjižničnog sustava.

5.5 Zaključno o istraživanju

Iz provedenog istraživanja vidljivo je da knjižnice unutar matičnih ustanova na Sveučilištu, kao i knjižničari koji rade u njima nemaju zadovoljavajući status. Ovaj status je samo djelomično i neujednačeno reguliran, a vezano uz pravne akte i način upravljanja knjižnicama.

Knjižničari ističu kako suradnja s korisnicima postoji, ali je bolja sa studentima, dok ih znanstveno-nastavno osoblje uglavnom ne prepoznaje kao ravnopravne partnere u odgojno-obrazovnom i znanstveno-istraživačkom procesu koji se odvija unutar sveučilišne zajednice.

Suradnja među knjižnicama postoji, ali ona nije sustavna i organizirana.

Nedostatak financijskih sredstava, prostora i osoblja značajan su problem u svim knjižnicama. Matične ustanove, ali i država često nemaju dovoljno sluha za ove probleme.

Gledajući u cjelini, a u odnosu na sve ispitivane parametre, položaj knjižnice i knjižničara u knjižnicama Sveučilišta je nezadovoljavajući.

6. Zaključak

Visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj pa tako i knjižnice koje djeluju u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku danas se suočavaju s nizom problema: nedovoljnom prepoznatljivošću i društvenom vrednovanju djelatnosti, nedorečenošću i kontradiktornošću knjižnične legislative u pojedinim segmentima, neplanskim, nestabilnim i nedostatnim financiranjem, a koje se odražava na nepostojanje sustavnog ulaganja u kontinuirano obrazovanje knjižničnih djelatnika, nedostatnom broju djelatnika, nedostatnim i nefunkcionalnim prostorima u kojima knjižnice djeluju te neadekvatnim i nedostatnim nabavljanjem informacijskih izvora potrebnih za sudjelovanje u odgojno-obrazovnoj i znanstveno-istraživačkoj djelatnosti akademske zajednice.

Visokoškolske knjižnice izložene su brojnim prijetnjama vezanim uz društveno okruženje u kojima djeluju, ali i brojim slabostima u vlastitom radu. Gospodarska situacija unutar koje se odvija djelatnost sveučilišta, a time i visokoškolskih knjižnica je izrazito nepovoljna i nestabilna s tendencijom stalnog pogoršavanja životnog standarda postojećih i ciljanih skupina korisnika. Obrazovna i kulturna politika jest definirana, ali nedovoljno provođena. Knjižnice su neprestano izložene nerazumijevanju i neosjetljivosti financijera za probleme koji se pojavljuju u njihovu radu, ali i nedostatku transparentnosti u financiranju.

Knjižnice također pokazuju niz slabosti u svojemu radu vezanih uz smanjenje tradicionalnih knjižničarskih kompetencija, slabo iskustvo u organizaciji i upravljanju, nedostatku sustavnog pristupa organizaciji, nedostatku znanja vezanih uz strateško planiranje, nedostatnoj suradnji i partnerstvu te nedovoljno razvijenim sveučilišnim knjižničnim sustavima.

Usprkos svim ovim nepovoljnim aspektima razvoja visokoškolske knjižnične djelatnosti, određeni optimizam može se polučiti vezano uz činjenicu da su visokoškolske knjižnice otvorene za suradnju i nova partnerstva, da njihovo osoblje posjeduje odgovarajuće stručne i osobne kompetencije, da su knjižnice vrlo fleksibilne u odnosu na promjene u društvenom i akademskom okruženju, da postoji svijesti o njegovanju i razvoju profesionalnih standarda i kriterija. Usprkos financijski nestabilnoj situaciji, visokoškolske knjižnice raspolažu novom tehnologijom, uređuju se i osuvremenjuju novi prostori visokoškolskih knjižnica. Ove knjižnice posjeduju bogate fondove na papirnom i elektroničkom mediju, u njima su razvijene

tradicionalne knjižnične usluge i posjeduju veliko i značajno iskustvo u operativnom načinu planiranja.

Vezano uz djelovanje knjižničnog sustava Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku ohrabrujuće jest i činjenica da je na nacionalnoj razini osnovano Stručno vijeće sveučilišnih matičnih knjižnica koje je potaknulo oblikovanje i usvajanje strategije razvoja sveučilišnih knjižničnih sustava te pokretanje matične službe za visokoškolske i specijalne knjižnice u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek kao središnjoj sveučilišnoj knjižnici. Novi Standardi za visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj su u postupku usvajanja.

Svi poduzeti napori i inicijative trebali bi u konačnici pridonijeti poboljšanju statusno-pravnog položaja visokoškolskih knjižnica i njihovom prepoznavanju kao nezaobilaznog čimbenika u odgojno-obrazovnoj i znanstveno-istraživačkoj djelatnosti akademske zajednice.

7. **Literatura**

Aparac, Tatjana. Biti bibliotekar: jučer, danas, sutra URL: http://dzs.ffzg.hr/text/bbjds.pdf (2012-06-16)

Farber,E. Faculty-librarian cooperation; a presonal retrospective. Reference Service Rewiew 27,3(1999.)EMERALD.URL:http://www.emeraldinsight.com/Insight/ViewContentServlet?contentType=Article&Filename=Published/EmeraldFullTextArticles/Articles/2400270304.html (2009-05-26)

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek. URL: http://www.gskos.hr (2011-11-17)

Jokić,M. Partnerstvo s fakultetima u obrazovanju korisnika.//Partnerstvo u specijalnim i visokoškolskim knjižnicama.:7.dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica, Opatija, 21.-22. travnja 2005.:uredile Irena Pilaš i Alisa Martek. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. Str. 72-78.

Knjižnica Ekonomskog fakulteta. URL: http://www.efos.hr/knjiznica (2011-11-11)

Knjižnica Elektrotehničkog fakulteta. URL:http://www.etfos.hr/?prostor_etfa=0&prostorija=0-32&0-32 (2011-11-17)

Knjižnica Filozofskog fakulteta. URL: http://web.ffos.hr/knjiznica/?id=18 (2011-11-11)

Knjižnica Građevinskog fakulteta Osijek. URL: http://knjiznice.szi.hr/?libid=46&task=nsl (2011-11-17)

Knjižnica Medicinskog fakulteta. URL: http://knjiznice.szi.hr/index.php?task=cnt&type=1 (2011-11-11)

Knjižnica Odjela za matematiku. URL: http://www.mathos.hr/hr/knjiznica/ (2011-11-17)

Knjižnica Poljoprivrednog fakulteta Osijek. URL: http://knjiznice.szi.hr/index.php?libid=28&task=nsl (2011-11-17)

Knjižnica Prehrambeno-tehnološkog fakulteta URL: http://www.ptfos.hr/index.php/hr/knjinica (2011-11-11)

Knjižnica Pravnog fakulteta Osijek. URL: http://zakon.pravos.hr/knjiznica/o_knjiznici.htm (2011-11-17)

Knjižnica Strojarskog fakulteta Slavonski Brod. URL: http://www.sfsb.hr/nastava/knjiznica (2011-11-17)

Knjižnica Učiteljskog fakulteta. URL: www.ufos.hr (2012-06-29)

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu: Strategija razvoja sveučilišnih knjižničnih sustava u Republici Hrvatskoj: 2012 do 2015. URL: http://www.nsk.hr/wp-content/uploads/2012/01/Strategija-razvoja-SKS-Nacrt-verzija-1.pdf (2012-03-19)

Pečko–Mlekuš,H. Partnerstvo između visokoškolskih knjižnica i nastavnog osoblja. // Partnerstvo u specijalnim i visokoškolskim knjižnicama.: 7.dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica, Opatija, 21.-22. travnja 2005.:uredile Irena Pilaš i Alisa Martek. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. Str. 64-71

Plan razvoja sustava odgoja i obrazovanja od 2005.-2010. URL: http://www.vlada.hr/hr/preuzimanja/publikacije/plan_razvoja_sustava_odgoja_i_obrazovanja_2005_2010 (2012-06-15)

Pravilnik o matičnoj djelatnosti knjižnica u Republici Hrvatskoj. URL: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/232299.html (2011-05-12)

Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/10) URL: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2010_02_24_575.html (2011-05-29)

Pravilnik o upisniku knjižnica i knjižnica u sastavu. URL: http://narodnnovine.nn.hr/clanci/sluzbeni/269457.html (2011-05-12)

Središnja nadbiskupijska i fakultetska knjižnica. URL: http://www.djkbf.hr/knjiznica (2011-11-17)

Standardi za visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 33(1990), 1/4, 201-210 URL: http://www.fer.hr/_download/repository/Standardi_za_visokoškolske_knjižnice_u_RH_iz_1990.pdf (2012-06-12)

Statut Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. URL: http://www.unios.hr/?g=4&i=5 (2012-05-30)

Strategija Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. UR: www.unios.hr/uploads/502011-12-19(01z).pdf (2012-06-15)

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. URL: http://www.unios.hr/?g=4&i=38 (2011-05-24)

Temeljne smjernice razvoja GISKO.URL: www.gskos.hr/~descape/.../Temeljne%20smjernice%20razvoja%20GISKO.pdf (2012-03-19)

Učiteljski fakultet u Osijeku. URL: http://www.ufos.hr/DATA/multimenu/opci_podaci/povijest_UFOS.php

Umjetnička akademija u Osijeku. URL: http://www.uaos.hr (2011-11-17)

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o knjižnicama. // Narodne novine, 104/2000. URL: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/274061.html (2012-06-15)

Zakon o knjižnicama. URL: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/267274.html (2012-06-15)

Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. URL: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/306330.html (2012-06-15)

Zakon o osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju. URL: http://www.zakon.hr/z/321/Zakon-o-osiguravanju-kvalitete-u-znanosti-i-visokom-obrazovanju (2012-05-29)

Weiner,S. The Contribution of the Library to the Reputation of a University.//The Journal of Academic Librarianship.

URL:http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURL&_udi=B6W50-4V34RJ0-1&_user=10&_rdoc=1&_fmt=&_orig=search&_sort=d&view=c&_acct=C000050221&_version=1&_urlVersion=0&_userid=10&md5=82fad7a7ddc085cc08c18d83bb989d85 (2012-05-17)

8. Prilog

Pitanja korištenja pri istraživanju „Statusno-pravni položaj knjižničara i knjižnica sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku“.

1. Kakva je struktura zaposlenih u Vašoj knjižnici? (diplomirani knjižničar, knjižničar, pomoćni knjižničar, viši knjižničar, knjižničarski savjetnik, ostalo). Koliko brojite zaposlenih u knjižnici?
2. Je li rad knjižnice određen Statutom? Ako jest, u kojem se kontekstu spominje? (pravo studenata na korištenje, posebna ustrojbena jedinica, u sastavu zajedničkih službi …).
3. Tko je nadređen voditelju knjižnice (tajnik, dekan, prodekan …)?
4. Ima li knjižnica Pravilnik o radu?
5. Je li voditelj knjižnice član upravnog tijela fakulteta?
6. Postoji li knjižnični odbor?
7. Koja je uloga knjižničnog odbora? (nabava, uvjeti poslovanja i razvoj, različite odluke, pravilnik knjižnice, otpis građe, povezivanje s ostalim knjižnicama, statusna pitanja...)
8. Je li predviđeno napredovanje u viša knjižničarska zvanja?
9. Odlazi li osoblje knjižnice na stručno usavršavanje?
10. Jeste li upoznati s novim zakonom i prijedlozima Standarda?
11. Jeste li zadovoljni prostorom i opremom knjižnice? Jeste li zadovoljni financijskim sredstvima za nabavu? Prati li fond Vaše knjižnice u potpunosti nastavni plan i program ili barem veći dio? Po Vašem mišljenju, tko sve treba sudjelovati pri nabavi građe (knjižničari, nastavničko osoblje, studenti)?
12. Sudjeluju li knjižničari u nastavnom procesu? (informacijska pismenost, studenti / znanstveno-nastavno osoblje)
13. Sudjeluje li osoblje knjižnice u projektima fakulteta? (npr. - postoje li kakve organizirane radionice ili predavanja za pomoć knjižničarima kao npr. za pretraživanje baza podataka).
14. Jeste li zadovoljni suradnjom sa znanstveno/nastavnim osobljem? U kojem bi se segmentu mogla uvesti poboljšanja?
15. Jeste li zadovoljni radom sa studentima? Kako studenti doživljavaju knjižnicu?
16. Jeste li zadovoljni s radom matične službe?
17. Smatrate li da je suradnja među knjižnicama unutar sveučilišnog knjižničnog sustava zadovoljavajuća? Smatrate li da bi intenzivniji rad matične službe i formiranje sveučilišnog knjižničnog sustava doprinijelo boljem položaju knjižnica u akademskoj zajednici i boljem radu?

Transkripti razgovora vođenih na fakultetima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera.

GRADSKA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA

1. Kakva je struktura zaposlenih u Vašoj knjižnici? (diplomirani knjižničar, knjižničar, pomoćni knjižničar, viši knjižničar, knjižničarski savjetnik, ostalo). Koliko brojite zaposlenih u knjižnici?
   Odgovor: **jedan knjižničarski savjetnik, jedan viši knjižničar (dr.sc), šesnaest diplomiranih knjižničara, četiri knjižničara, jedanaest pomoćnih knjižničara i jedan vozač bibliobusa – manipulant.**
2. Je li rad knjižnice određen Statutom? Ako jest, u kojem se kontekstu spominje? (pravo studenata na korištenje, posebna ustrojbena jedinica, u sastavu zajedničkih službi …).
   Odgovor: **Da. Posebna ustrojbena jedinica.**

3. Tko je nadređen voditelju knjižnice (tajnik, dekan, prodekan …)?
   Odgovor: **Meni kao ravnateljici nadređeno je Upravno vijeće.**
4. Ima li knjižnica Pravilnik o radu?
   Odgovor: **Da**
5. Je li voditelj knjižnice član upravnog tijela fakulteta?
   Odgovor: **Ja jesam članica Senata.**
6. Postoji li knjižnični odbor?
   Odgovor: **Knjižnični odbor? Postoji tim voditelji koji bi bio knjižnični odbor. Ali mi imamo Upravno vijeće koje je iznad ravnatelja**.
7. Koja je uloga knjižničnog odbora? (nabava, uvjeti poslovanja i razvoj, različite odluke, pravilnik knjižnice, otpis građe, povezivanje s ostalim knjižnicama, statusna pitanja...)
   Odgovor: **Nabava i stručna obrada građe, otpis građe, statusna pitanja, povezivanje s ostalim knjižnicama. Pa sve od navedenog.**
8. Je li predviđeno napredovanje u viša knjižničarska zvanja?
   Odgovor: **Jest. Ovisi svakako o osobama, ali osigurano jest. Financijski se to isplaćuje i honorira.**
9. Odlazi li osoblje knjižnice na stručno usavršavanje?
   Odgovor: **Da, redovito**
10. Jeste li upoznati s novim zakonom i prijedlozima Standarda?
    Odgovor: **Da. Smatram da knjižnice nemaju pravo mjesto u novim zakonima u knjižnicama. Standardi nisu previsoko postavljeni. Jedino mi je žao što se nakon toliko vremena koliko knjižnice postoje ne prepoznaje njihovo mjesto u društvu.**
11. Jeste li zadovoljni prostorom i opremom knjižnice? Jeste li zadovoljni financijskim sredstvima za nabavu? Prati li fond Vaše knjižnice u potpunosti nastavni plan i program ili barem veći dio? Po Vašem mišljenju, tko sve treba sudjelovati pri nabavi građe (knjižničari, nastavničko osoblje, studenti)?
    Odgovor: **Ne i ne. Nisam zadovoljna prostorom koji trenutačno knjižnica ima, nisam zadovoljna sredstvima koja knjižnica dobiva. Jedino za nabavu knjiga, budući da za nabavu knjiga moramo aplicirati na ministarstvo kulture i tu nam dakle, našim sredstvima garantiraju da mi to možemo, ali svakako bi nam odgovaralo više sredstava od financijera da bismo mogli zadovoljiti potrebe.**
    *Pitanje:*A prati li fond nastavni plan i program?
    Odgovor: **Nastavni plan i program mi ne možemo pratiti jer mi nismo sveučilišna knjižnica isključivo, nego smo i gradska knjižnica pa je 70 % naše djelatnosti znači gradsko nego sveučilišno. Pratimo zapravo produkciju za studente, rekla bih, maksimalno koliko možemo. Recimo učiteljski fakultet nabavlja građu za potrebe učiteljskog fakulteta, dok mi kao općeznanstvena ne moramo. Moramo**

skupiti nekoliko knjiga koje će zadovoljiti potrebe studenata učiteljskog, pravnog, ekonomskog ali ne sve učenike i ne sve profesore.
Pitanje: A tko po Vašem mišljenju treba sudjelovati u nabavi građe?. Možda knjižničari, nastavnici studenti?
Odgovor: **Oni to svakako rade na svojim matičnim fakultetima. Ovdje ne. Ovdje možemo nabaviti određeni broj, recimo jedan tj. udžbenik koji će njima trebati i koji će se na žalost možda nalaziti na studijskoj čitaonici gdje se neće moći posuditi. Dok fakultetska knjižnica nabavlja veći broj udžbenika da mogu možda, recimo, posuditi. Mada se i tamo sve knjige ne posuđuju jer se nalaze u čitaonicama.**

12. Sudjeluju li knjižničari u nastavnom procesu? (informacijska pismenost, studenti / znanstveno-nastavno osoblje)
Odgovor: **Nešto od toga provodimo. Omogućavamo preko centra za stalno stručno usavršavanje edukaciju za znanstveno/nastavno osoblje, a i drugo za knjižničare. Dakle, nismo organizatori mi nego Nacionalna i sveučilišna knjižnica, ali su teme vezane za interes i drugih knjižničara.**
13. Sudjeluje li osoblje knjižnice u projektima fakulteta? (npr. - postoje li kakve organizirane radionice ili predavanja za pomoć knjižničarima kao npr. za pretraživanje baza podataka).
Odgovor: **Pa da. Preko matične službe. Imamo sastanke s knjižničarima fakultetskih knjižnica, i na taj način imaju i edukacije i daju im se informacije i pomažu im se raditi seminari i referati. Dakle da.**
14. Jeste li zadovoljni suradnjom sa znanstveno/nastavnim osobljem? U kojem bi se segmentu mogla uvesti poboljšanja?
Odgovor: **Budući da mi kao dvojna knjižnica nemamo kontakt sa znanstveno/ nastavnim osobljem, dakle nastavnicima, samo toliko što im posuđujemo ili dajemo građu na korištenje. Dakle u tom kontekstu mi možemo biti donekle zadovoljni. Više bih voljela da ih više ima, ja bih rekla osobno, ali inače nemamo kontakt s njima na taj način kao što će imati knjižničar na fakultetu.**
15. Jeste li zadovoljni radom sa studentima? Kako studenti doživljavaju knjižnicu?
Odgovor: **Ja bih rekla da su zadovoljni po komentarima, relativno su zadovoljni. Nezadovoljni zbog toga što prostorom ne odgovaramo njihovim zahtjevima, nemamo dovoljno računala za kojim bi oni htjeli raditi, nekad se dogodi da im radno vrijeme ne odgovara. U svakom slučaju , nekada im nije dovoljno broj knjiga koje oni žele, materijala, građe. Nekada mi nismo dovoljno brzi, usluge fotokopiranja im nisu promptne. Odnosno sad i odmah kad oni to zažele. Onda imate usluge kao što su ovi referati i seminari, pitajte knjižničara na kojima radi samo jedna osoba. Dakle nekada ni kadrovski nismo zadovoljavajući. Ali recimo da bi to u nekakvom postotku bilo nekih 60% zadovoljnih. Možda su zadovoljni radom jer dobivaju informacije koje traže, a naravno ima onih koji nisu zadovoljni ničime, ali ja osobno bih se složila s njima da je prostor jako neadekvatan za jedan studijski rad ovdje. Zato što, kao prvo nije tišina, nije mir. Nema mogućnost izolacije, nema radne sobe u koju se možete povući kad nešto želite na miru raditi. Nema mogućnosti da se komunicira, nema naprosto tih radnih soba odvojenih. Tako da s te strane...Uzmimo da su 60% zadovoljni.**
16. Jeste li zadovoljni s radom matične službe?
Odgovor: **Bila bih zadovoljnija kada bi ona bila jasnije definirana, rekla bih. I kada bi ona isto tako imala mogućnosti da postoje ljudi koji rade i za sveučilišnu matičnost i za ovu narodnu matičnost. I da se oni podjele... Zapravo mislim da bi**

tamo troje ljudi trebalo bit... jer imate za narodnu knjižnicu i za osnovnoškolske i za srednjoškolske knjižnice, i imate još i za fakultetske knjižnice.

17. Smatrate li da je suradnja među knjižnicama unutar sveučilišnog knjižničnog sustava zadovoljavajuća? Smatrate li da bi intenzivniji rad matične službe i formiranje sveučilišnog knjižničnog sustava doprinijelo boljem položaju knjižnica u akademskoj zajednici i boljem radu?
    Odgovor: **Na to pitanje ja ne bih mogla odgovoriti u potpunosti objektivno jer ne znam kao oni međusobno komuniciraju, jer upravo smo rekli da matična nije definirana u tom smisli u kojem bi trebala biti, tako da ona nije ono što bi zapravo trebala biti... mi kažemo matična, ali ona je zapravo razvojno-matična služba. Razvojna se odnosi na poticanje razvoja, smišljanje različitih projekata i sl. Ona to zasada nema. Dakle kako međusobno komuniciraju knjižničari unutar fakultetskih knjižnica... rekla bih isključivo prema osobnim afinitetima, dakle kako se netko s nekim osobno slaže. Više nego na onoj razini koja je stručna.**
    Pitanje: Smatrate li da bi intenzivniji rad matične službe i formiranje sveučilišnog knjižničnog sustava doprinijelo boljem položaju knjižnica u akademskoj zajednici i boljem radu?
    Odgovor: **Dakako da bi. Učiniti knjižnicu vidljivom i prepoznatljivom možete jedino ako radite intenzivno u njoj. Da se prepoznamo, da se vidimo.**

UMJETNIČKA AKADEMIJA

1. Kakva je struktura zaposlenih u Vašoj knjižnici? (diplomirani knjižničar, knjižničar, pomoćni knjižničar, viši knjižničar, knjižničarski savjetnik, ostalo). Koliko brojite zaposlenih u knjižnici?
    Odgovor: **Dvoje zaposlenih. 1 diplomirani knjižničar koji obavlja funkciju voditelja knjižnice i 1 pomoćni knjižničar.**
2. Je li rad knjižnice određen Statutom? Ako jest, u kojem se kontekstu spominje? (pravo studenata na korištenje, posebna ustrojbena jedinica, u sastavu zajedničkih službi …).
    Odgovor: **Određen je Statutom. Kao ustrojbena jedinica.**
3. Tko je nadređen voditelju knjižnice (tajnik, dekan, prodekan **…)?**
    Odgovor: **Prodekan i dekanica**
4. Ima li knjižnica Pravilnik o radu?
    Odgovor: **Da**
5. Je li voditelj knjižnice član upravnog tijela fakulteta?
    Odgovor: **Ne. To je nešto u postupku, ali na razini sveučilišta.**
6. Postoji li knjižnični odbor?
    Odgovor: **Da**
7. Koja je uloga knjižničnog odbora? (nabava, uvjeti poslovanja i razvoj, različite odluke, pravilnik knjižnice, otpis građe, povezivanje s ostalim knjižnicama, statusna pitanja...)
    Odgovor: **Knjižnični odbor se formalno sastaje. U principu jednom godišnje kako bi riješio tekuće situacije koje se ne mogu riješiti u dogovoru s dekanicom. Više, tipa kad se treba raditi revizija i to. Ima funkcija onoliko koliko mu dozvoljava Pravilnik o radu.**
    Pitanje: Imamo mi tu i predloženih pitanja kao što su nabava, uvjeti poslovanja...?
    Odgovor: **Ne, to ne. Što se tiče nabave, profesori nam donesu popis desiderata i na temelju njih ja, kao voditelj, knjižnice, pravim plan nabave. Jedanput mjesečno nabavljamo knjige po određenom iznosu, a svaku nabavu odobrava dekanica.**

8. Je li predviđeno napredovanje u viša knjižničarska zvanja?
   Odgovor: **Ne, ali motivirani smo i sudjelujemo u svemu što GISKO, tj. Matična služba, organizira.**
9. Odlazi li osoblje knjižnice na stručno usavršavanje?
   Odgovor: **Da, po dogovoru ako ima novaca.**
10. Jeste li upoznati s novim zakonom i prijedlozima Standarda?
    Odgovor: **Da.**
    Pitanje: Što mislite?
    Odgovor: **Mislim da su nerealni u najmanju ruku. Sve to jako lijepo zvuči, ali s obzirom na to da sve to košta, a nitko nema sluha za taj dio, mislim da knjižnica nije shvaćena ozbiljno u visokoškolskom obrazovanju, tj. kao bitan čimbenik obrazovanja.**
11. Jeste li zadovoljni prostorom i opremom knjižnice?
    Odgovor: **Da, uglavnom da**.
    Pitanje: Jeste li zadovoljni financijskim sredstvima za nabavu?
    Odgovor: **Pa, moglo bi biti i bolje. Mislim da s obzirom na to da imamo mjesečni iznos s kojim, recimo, uspijemo zadovoljiti potrebe za osnovnom literaturom, ali pošto smo mi poprilično specifični i za tri odsjeka potpuno različitih specifičnosti moramo nabavljati građu pa nam se dogodi da 1 naslov košta kao mjesečni iznos, onda to i nije baš dobro. Jedino što mi imamo dosta donacija jer se naši profesori jako trude donijeti u knjižnicu barem nešto. Tako da se fond, u principu, popunjava donacijama.**
    Pitanje: Prati li fond Vaše knjižnice u potpunosti nastavni plan i program ili barem veći dio?
    Odgovor: **Da, trudimo se**.
    Pitanje: Po Vašem mišljenju, tko sve treba sudjelovati pri nabavi građe (knjižničari, nastavničko osoblje, studenti)?
    Odgovor: **Pa, prije svega knjižničari i nastavnici. Na početku studijske godine zamolimo profesore da nam dostave popise obvezne i dodatne literature, i na temelju toga slažemo popis za nabavu.**
12. Sudjeluju li knjižničari u nastavnom procesu? (informacijska pismenost, studenti / znanstveno-nastavno osoblje)
    Odgovor: **Pa neformalno. Koliko trebamo. Mi imamo jako malo studenata koji su na fakultetu od ujutro do navečer. Također imamo i studenata koji ne znaju osnovne stvari. Mi njima ne možemo sada reći da im nećemo nešto pokazati ili ako trebaju nešto za diplomski... što god im treba mi smo tu za njih. Što se tiče nekakvih edukacija, to je u dogovoru s nastavnicima.**
13. Sudjeluje li osoblje knjižnice u projektima fakulteta? (npr. - postoje li kakve organizirane radionice ili predavanja za pomoć knjižničarima kao npr. za pretraživanje baza podataka).
    Odgovor: **Da. Ovisno o tome što se događa. Primjerice, svake godine je proslava godišnjice akademije, pa se trudimo napraviti izložbu, radionicu ili predavanje da pokriva djelatnost knjižnice, a uključuje djelatnost akademije, tj. temu događanja.**
14. Jeste li zadovoljni suradnjom sa znanstveno/nastavnim osobljem? U kojem bi se segmentu mogla uvesti poboljšanja?
    Odgovor: **Pa ovako... Mi smo specifični, pa ima profesora koji žive u Osijeku, a ima i onih koji ne žive čak ni u Hrvatskoj. Trudimo se na što bolji način ostvariti kontakte i doći do njih. U principu, kad nešto trebamo ili oni nas, imamo dobru suradnju. Naši profesori znaju da, ako trebaju nešto za svoju znanstvenu**

djelatnost, a nema kod nas u knjižnici, svi koriste međuknjižničnu posudbu preko nas i to im je ok. Ako trebaju suradnju s nekom drugom knjižnicom i to ide preko nas. Onoliko koliko oni imaju za to potrebu. I ja sam njima slobodna se obratiti ako mislim da mi mogu pomoći.

15. Jeste li zadovoljni radom sa studentima? Kako studenti doživljavaju knjižnicu?
    Odgovor: **Da. Pošto su naši studenti umjetnici, malo su neozbiljni, ali su izuzetno ljubazni. Problem je jedino vraćanje knjiga. Njima je rok za vraćanje građe nešto potpuno nepoznato. Ali imamo broj mobitela, a od iduće godine tražit ćemo i mailove čisto radi komunikacije. Ali kad ih se nazove, vrate knjigu uz milijun isprika. Dobra je suradnja. Imali smo nedavno i anketu u kojoj su studenti ocjenjivali rad knjižnice i administrativnog osoblja i stvarno smo dobili dobre ocijene. Jako se trudimo svi da sve bude ok jer smo svjesni da smo tu zbog njih,a ne oni zbog nas.**
16. Jeste li zadovoljni s radom matične službe?
    Odgovor: **Da. Koliko ih kontaktiramo, zadovoljni smo. Odgovore nam na upite koje imamo, viđamo se periodično i to je to. Bitno da im se možemo obratiti ako ih trebamo.**
17. Smatrate li da je suradnja među knjižnicama unutar sveučilišnog knjižničnog sustava zadovoljavajuća?
    Odgovor: **Mogla bi biti bolja**.
    Pitanje: Smatrate li da bi intenzivniji rad matične službe i formiranje sveučilišnog knjižničnog sustava doprinijelo boljem položaju knjižnica u akademskoj zajednici i boljem radu?
    Odgovor: **Ako je matična služba ta koja nas treba okupiti da bi zajedno dogovorili neke stavove i ideje prema sveučilištu, onda da. Ja surađujem s kolegicama koje su meni po području bliske. Tipa filozofski ili učiteljski fakultet. Ja sam super s voditeljicom s prava, ali meni rijetko treba njihova knjižnica. Uglavnom uvijek može bolje. Da smo malo kompaktniji prema sveučilištu, mislim da bi imali bolju poziciju.**

PREHRAMBENO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

1. Kakva je struktura zaposlenih u Vašoj knjižnici? (diplomirani knjižničar, knjižničar, pomoćni knjižničar, viši knjižničar, knjižničarski savjetnik, ostalo). Koliko brojite zaposlenih u knjižnici?
   Odgovor: **Dvije diplomirane knjižničarke**
2. Je li rad knjižnice određen Statutom? Ako jest, u kojem se kontekstu spominje? (pravo studenata na korištenje, posebna ustrojbena jedinica, u sastavu zajedničkih službi …).
   Odgovor: **Da. Pravo studenata na knjižnicu i posebna ustrojbena jedinica.**
3. Tko je nadređen voditelju knjižnice (tajnik, dekan, prodekan …)?
   Odgovor: **Dekan**
4. Ima li knjižnica Pravilnik o radu?
   Odgovor: **Da.**
5. Je li voditelj knjižnice član upravnog tijela fakulteta?
   Odgovor: **Ne.**
6. Postoji li knjižnični odbor?
   Odgovor: **Da. Postoji knjižnični odbor koji se sastoji od tri znanstvenika i voditelja knjižnice.**

7. Koja je uloga knjižničnog odbora? (nabava, uvjeti poslovanja i razvoj, različite odluke, pravilnik knjižnice, otpis građe, povezivanje s ostalim knjižnicama, statusna pitanja...)
   Odgovor: **U prvom redu uvjeti poslovanja i razvoj, različite odluke koje se tiču samog rada u knjižnici i prijedlozi koji idu prema glavnom šefu, odnosno dekanu fakulteta, što i kako će knjižnica raditi.**
8. Je li predviđeno napredovanje u viša knjižničarska zvanja?
   Odgovor: **Ne, nije.**
9. Odlazi li osoblje knjižnice na stručno usavršavanje?
   Odgovor: **Da.**
10. Jeste li upoznati s novim zakonom i prijedlozima Standarda?
    Odgovor: **Da, upoznata sam. Već sam dala zamjerke ne našim sastancima voditelja visokoškolskih knjižnica.**
11. Jeste li zadovoljni prostorom i opremom knjižnice? Jeste li zadovoljni financijskim sredstvima za nabavu? Prati li fond Vaše knjižnice u potpunosti nastavni plan i program ili barem veći dio? Po Vašem mišljenju, tko sve treba sudjelovati pri nabavi građe (knjižničari, nastavničko osoblje, studenti)?
    Odgovor: **Jesam iako u knjižnici ima nedostataka koje bi trebalo ispraviti. Financijskim sredstvima nisam zadovoljna. Fondom sam u potpunosti zadovoljna. Meni fali samo broj knjiga. Sva su područja pokrivena, svi predmeti su pokriveni, samo je to nedovoljan broj knjiga. Pri nabavi građe treba sudjelovati knjižnično i nastavničko osoblje. Paralelno. Zato u knjižničnom odboru sjede i znanstvenici koji su upoznati s problemima nabave građe.**
12. Sudjeluju li knjižničari u nastavnom procesu? (informacijska pismenost, studenti / znanstveno-nastavno osoblje)
    Odgovor: **Ne, ali knjižnici se sustavno provodi edukacija korisnika i koja se nalazi na stranicama knjižnice gdje su studenti upoznati što mogu dobiti u toj ponudi. A i također, kad studenti dođu u knjižnicu, knjižničari ih upoznaju sa svim mogućnostima koje mogu dobiti u knjižnici, pa tako i o tome.**
13. Sudjeluje li osoblje knjižnice u projektima fakulteta? (npr. - postoje li kakve organizirane radionice ili predavanja za pomoć knjižničarima kao npr. za pretraživanje baza podataka).
    Odgovor: **U principu, to nije ništa organizirano, ali da. Na fakultetu smo do sada imali organizirane radionice za pretraživanje baza podataka, za rad na računalu, za koje kakve stvari.**
14. Jeste li zadovoljni suradnjom sa znanstveno/nastavnim osobljem? U kojem bi se segmentu mogla uvesti poboljšanja?
    Odgovor: **Da, iako bi se mogla uvesti poboljšanja upravo uz nabavu obvezne literature.**
15. Jeste li zadovoljni radom sa studentima? Kako studenti doživljavaju knjižnicu?
    Odgovor: **Da, izuzetno. Zato što korisnici, odnosno studenti PTF-a doživljavaju knjižnicu kao domaću atmosferu. Negdje gdje dođu pitati kako doći do ostalih informacija, a ne samo do knjiga.**
16. Jeste li zadovoljni s radom matične službe?
    Odgovor: **Da, iako bi se tu mogla uvesti poboljšanja.**
17. Smatrate li da je suradnja među knjižnicama unutar sveučilišnog knjižničnog sustava zadovoljavajuća? Smatrate li da bi intenzivniji rad matične službe i formiranje sveučilišnog knjižničnog sustava doprinijelo boljem položaju knjižnica u akademskoj zajednici i boljem radu?
    Odgovor: **Da i da. Na oba pitanja odgovor je da i zbog toga što mislim da u današnjem informacijskom svijetu nije dovoljno da knjižnice između sebe**

komuniciraju dva puta godišnje na nivou voditelja knjižnice. Ta suradnja mora biti intenzivnija. S obzirom da su naši korisnici mladi intelektualci kojima svijet nije usmjeren na usko specifično područje znanosti kojim se bave, nego su interdisciplinarni i imaju različita područja interesa. A samim time mi im moramo biti ti koji su upoznati sa sveučilišnim sustavom i znati što i gdje im možemo ponuditi. A da bi to uspjeli moramo imati jako dobru suradnju među sobom kao informacijski stručnjaci 21. stoljeća.

UČITELJSKI FAKULTET

1. Kakva je struktura zaposlenih u Vašoj knjižnici? (diplomirani knjižničar, knjižničar, pomoćni knjižničar, viši knjižničar, knjižničarski savjetnik, ostalo). Koliko brojite zaposlenih u knjižnici?
   Odgovor: **Dvije diplomirane knjižničarke.**
2. Je li rad knjižnice određen Statutom? Ako jest, u kojem se kontekstu spominje? (pravo studenata na korištenje, posebna ustrojbena jedinica, u sastavu zajedničkih službi …).
   Odgovor: **Da, posebna ustrojbena jedinica**.
3. Tko je nadređen voditelju knjižnice (tajnik, dekan, prodekan …)?
   Odgovor: **Dekan**.
4. Ima li knjižnica Pravilnik o radu?
   Odgovor: **Da.**
5. Je li voditelj knjižnice član upravnog tijela fakulteta?
   Odgovor: **Ne.**
6. Postoji li knjižnični odbor?
   Odgovor: **Postoji.**
7. Koja je uloga knjižničnog odbora? (nabava, uvjeti poslovanja i razvoj, različite odluke, pravilnik knjižnice, otpis građe, povezivanje s ostalim knjižnicama, statusna pitanja...)
   Odgovor: **Sve. Ne sastaju se često. Uglavnom oko nabave.**
8. Je li predviđeno napredovanje u viša knjižničarska zvanja?
   Odgovor: **Da.**
9. Odlazi li osoblje knjižnice na stručno usavršavanje?
   Odgovor: **Da.**
10. Jeste li upoznati s novim zakonom i prijedlozima Standarda?
    Odgovor: **Smatram da je dobar nacrt. Nadam se da će zaživjeti.**
    Pitanje: A Zakon?
    Odgovor: **Novi zakon nisam proučavala, ali sam čula da se svi žale. Svi su nezadovoljni jer se knjižnice malo spominju.**
11. Jeste li zadovoljni prostorom i opremom knjižnice? Jeste li zadovoljni financijskim sredstvima za nabavu? Prati li fond Vaše knjižnice u potpunosti nastavni plan i program ili barem veći dio? Po Vašem mišljenju, tko sve treba sudjelovati pri nabavi građe (knjižničari, nastavničko osoblje, studenti)?
    Odgovor: **Pa u globalu jesam zadovoljna prostorom zasada. Jer smo ipak došli u novi prostor. Tu imamo sve novo. Svakako smatram da se ne izdvaja dovoljno sredstava za nabavu, ali nadam se poboljšanju jer smo sad napokon izdvojeni. Pokušavamo pratiti nastavni plan i program i nabavljati literaturu prema tome, ali u suradnji s odsjecima. Što se tiče nabave, definitivno s nama treba surađivati nastavno osoblje. Ono što smo mi uveli i što je kod nas praksa je da kod promjena u izvedbenom planu, oni dođu u knjižnicu radi konzultacija, što sve imamo i što bi mogli nabaviti. Mislim da je to pozitivno.**

12. Sudjeluju li knjižničari u nastavnom procesu? (informacijska pismenost, studenti / znanstveno-nastavno osoblje**)**
    Odgovor: **Nemamo organizirano nešto u principu, ali ako netko nešto traži uvijek smo tu da pomognemo. Traže studenti od prebacivanja dokumenata u pdf. do pretraživanja baza podataka.**
13. Sudjeluje li osoblje knjižnice u projektima fakulteta? (npr. - postoje li kakve organizirane radionice ili predavanja za pomoć knjižničarima kao npr. za pretraživanje baza podataka).
    Odgovor: **Ne.**
14. Jeste li zadovoljni suradnjom sa znanstveno/nastavnim osobljem? U kojem bi se segmentu mogla uvesti poboljšanja?
    Odgovor: **Zadovoljna sam suradnjom. Možda imamo malih problema sa starijom populacijom oko vraćanja knjiga, ali mi smo dosta mlad fakultet i imamo dosta mladih ljudi i meni je dosta dobra ta suradnja s njima. Dogovaramo se oko literature i tako. Svi smo svjesni situacije i da ne možemo nabavljati dovoljno. Ne ide to tako kako bismo htjeli. Oni bi više od knjižnice, a i ja bih htjela više od knjižnice. Ali znamo da više ne možemo pa nađemo neki balans.**
15. Jeste li zadovoljni radom sa studentima? Kako studenti doživljavaju knjižnicu?
    Odgovor: **Da. Oni jako pozitivno doživljavaju knjižnicu. Jako puno dolaze u knjižnicu. Imamo obrasce u kojima nas mogu pohvaliti ili kritizirati. Primjećuju sve što nema. Ne dolaze tu sjediti nego baš raditi. Primijete što nema od literature, iz kojih područja. Daju primjedbu na sve. Od literature do računala, na prostor... Na sve reagiraju. Ne žale se na naš rad nego na nedostatak literature.**
16. Jeste li zadovoljni s radom matične službe?
    Odgovor: **Da. No recimo da su malo spori kad nešto trebamo. Evo to mi se ne sviđa. Uvijek sve dobijem telefonski, npr. Savjet i to je u redu. Mislim da se trude sve napraviti. Kad tražim nešto službeno, npr.dopis ili tako nešto, tu su dosta spori.**
17. Smatrate li da je suradnja među knjižnicama unutar sveučilišnog knjižničnog sustava zadovoljavajuća? Smatrate li da bi intenzivniji rad matične službe i formiranje sveučilišnog knjižničnog sustava doprinijelo boljem položaju knjižnica u akademskoj zajednici i boljem radu?
    Odgovor: **Da, s onima koji su meni potrebni.**

PRAVNI FAKULTET

1. Kakva je struktura zaposlenih u Vašoj knjižnici? (diplomirani knjižničar, knjižničar, pomoćni knjižničar, viši knjižničar, knjižničarski savjetnik, ostalo). Koliko brojite zaposlenih u knjižnici?
   Odgovor: **Pa za strukturu bih rekla da je odlična. Ima nas petero. To je optimalan sastav. Dvije smo i diplomirane pravnice i knjižničarke. Jedna kolegica je diplomirala ekonomiju, jedna kolegica je inženjer tehnoloških znanosti i jedan kolega je magistar prava, stručni suradnik.**
2. Je li rad knjižnice određen Statutom? Ako jest, u kojem se kontekstu spominje? (pravo studenata na korištenje, posebna ustrojbena jedinica, u sastavu zajedničkih službi …).
   Odgovor: **Posebna ustrojbena jedinica.**
3. Tko je nadređen voditelju knjižnice (tajnik, dekan, prodekan …)?
   Odgovor: **Dekan**

4. Ima li knjižnica Pravilnik o radu?
   Odgovor: **Da.**
5. Je li voditelj knjižnice član upravnog tijela fakulteta?
   Odgovor: **Ne.**
6. Postoji li knjižnični odbor**?**
   Odgovor: **Da. Preko njih djelujemo. Oni su mi bitno tijelo preko kojeg ide to na nastavno vijeće jer nismo izravno uključeni. Kao tijelo mislim da je to neophodno.**
7. Koja je uloga knjižničnog odbora? (nabava, uvjeti poslovanja i razvoj, različite odluke, pravilnik knjižnice, otpis građe, povezivanje s ostalim knjižnicama, statusna pitanja...)
   Odgovor: **Zakonom određena. Sve što Zakon uvjetuje mi provodimo u praksi**.
8. Je li predviđeno napredovanje u viša knjižničarska zvanja?
   Odgovor: **Ne, pravilnikom ne. Ali imamo koji upravo o tome govori, koji je donesen. Prema tome, tu je sve rečeno. Svi uvjeti su tu navedeni. E, sad je tu uvijek do same ustanove. Mi smo počeli do toga držati jer nisu oni nužno obvezni.**
9. Odlazi li osoblje knjižnice na stručno usavršavanje?
   Odgovor: **Da, kad god je prigodno, kada su seminari tu, kada netko pokaže interes, nema razloga da se ne ode.**
   Pitanje: **Dakle nemate problema s tim?**
   Odgovor: **Ne, naročito koji su u Osijeku. Eventualno skupovi, npr. u Opatiji za visokoškolske knjižnice. Tu se ne postavlja nešto previše pitanja. Jedino ako se ide na više dana. Onda se traži da se ima prijavljen rad, da se sudjeluje.**
10. Jeste li upoznati s novim zakonom i prijedlozima Standarda?
    Odgovor: **Da, oni su zapravo u tijeku. Znači to je riješeno.**
    *Pitanje***: Jesu vam dobri Standardi?**
    *Odgovor***: Znate što? Sve je dobro što se u praksi može provesti i nadam se da će to tako biti.**
11. Jeste li zadovoljni prostorom i opremom knjižnice? Jeste li zadovoljni financijskim sredstvima za nabavu? Prati li fond Vaše knjižnice u potpunosti nastavni plan i program ili barem veći dio? Po Vašem mišljenju, tko sve treba sudjelovati pri nabavi građe (knjižničari, nastavničko osoblje, studenti)?
    Odgovor: **Naravno da uvijek može bolje. U odnosu na neke druge sam zadovoljna. Trenutno osjećamo da nam je skučen prostor, ali našla sam način kao to riješiti. Pročišćavanje fonda. Onda smo riješili učionicu, tj. koristili smo prostor koji do sada nismo i u principu smo si prilagodili. Dobro bi došao nekakav depo ili takvo nešto.**
    *Pitanje***:** Ali zadovoljni ste?
    *Odgovor***: Pa da je 200 kvadrata više, kao što treba po standardima ne bismo se bunili. Jer knjižnica nema onih sadržaja koje jedna suvremena knjižnica treba imati. To znači posebna čitaonica za grupni rad, posebna za tihi rad. Tih nekoliko prostora bi bilo zgodno da imamo. Npr. nama profesorska čitaonica postaje European Information Center jer nemamo ih gdje smjestiti, te time gubimo profesorsku čitaonicu.**
    *Pitanje***:** Financijska sredstva za nabavu?
    *Odgovor***: Da, u principu da.**
    *Pitanje***:** Dobivate koliko trebate?
    *Odgovor***: Pa ne nama koliko treba, nego našim korisnicima. Mislim da je to optimalno. Uspoređujući se s drugima, mislim da nema razloga za paniku.**
    *Pitanje***:** Plan i program?
    *Odgovor***: Pa mislim da mi imamo tu funkciju da to pratimo, jer smo suradnici u nastavi. Mi smo prateća služba nastave. To je naša misija. No, da se razumijemo.**

Mi imamo 10% koliko nalažu standardi, ali imamo po 10 primjeraka građe i mislim da je to optimalno.

*Pitanje***:** Tko sve treba sudjelovati pri nabavi**?**

*Odgovor***: Moram reći da su studenti tu najviše što se tiče sugestija. Ja vodim računa što se tiče usklađenosti nastavnog plana i programa, a nastavnici i asistenti su oni koji supliraju koja su kapitalna djela za nekakve predmete, pa što bi bilo nužno nabaviti.**

12. Sudjeluju li knjižničari u nastavnom procesu? (informacijska pismenost, studenti / znanstveno-nastavno osoblje)

    *Odgovor***: Pa mi savjetujemo kod tema seminara. Mi njima serviramo publikacije, a oni rade selekciju.**

    *Pitanje***:** Informacijska pismenost?

    *Odgovor***: Ja mislim da je veći broj studenata opismenjeno po tom pitanju. Pa to su ipak studenti prava. Jedino što smatram da bi na prvoj godini trebali biti upoznati s načinom rada knjižnice i kako se tu snaći. Ali da imamo neke posebne radionice, ne. Nego povremeno organiziramo radionice. Npr. kod nas je popularno europsko pravo, pa se organiziraju radionice o izvorima europskog prava ili vezano za neke baze podataka**.
13. Sudjeluje li osoblje knjižnice u projektima fakulteta? (npr. - postoje li kakve organizirane radionice ili predavanja za pomoć knjižničarima kao npr. za pretraživanje baza podataka).

    *Odgovor***: Ne. Za pomoć knjižničarima samo ono što organizira GISKO. Mi to pohađamo i upućeni smo u to. Ali pravnici imaju interes za više baze i ja sam zadužena za dolazak do tih baza s obzirom da nam je ministarstvo uskratilo baze podataka koje smo do sada imali i sad smo mi oko toga angažirani.**
14. Jeste li zadovoljni suradnjom sa znanstveno/nastavnim osobljem? U kojem bi se segmentu mogla uvesti poboljšanja?

    *Odgovor***: Pa ja mislima da je to korektno**.
15. Jeste li zadovoljni radom sa studentima? Kako studenti doživljavaju knjižnicu?

    *Odgovor***: Pa ja bi malo obrnula tu stvar. Ne jesmo li mi zadovoljni njima, nego oni nama. Studenti su naši korisnici i ja mislim da su oni zadovoljni našim načinom rada jer mi smo tu zbog njih.**
16. Jeste li zadovoljni s radom matične službe?

    *Odgovor***: Ne. Veliki je nedostatak što nemamo sveučilišnu knjižnicu. Ona postoji u nazivu, ali ako ćemo gledati da se to odnosi na studijsku čitaonicu, jel... No zgodno je da se napravila opcija za izradu seminarskih radova. Ali što se tiče o matičnoj službi, tu smo na razini zemlje vrlo mršavi. Nadam se da će se stvari popraviti s novom ravnateljicom.**
17. Smatrate li da je suradnja među knjižnicama unutar sveučilišnog knjižničnog sustava zadovoljavajuća? Smatrate li da bi intenzivniji rad matične službe i formiranje sveučilišnog knjižničnog sustava doprinijelo boljem položaju knjižnica u akademskoj zajednici i boljem radu?

    *Odgovor***: Zadovoljavajuća ako to možemo tako reći. Stvar je u tome što je sve vezano uz znanost. Meni je bitna suradnja s ostala tri pravna fakulteta u Hrvatskoj, a da ne kažem i u regiji za što sam aktivna u radnoj grupi za pravne knjižnice i u međunarodnom udruženju. Tako da nama je ta suradnja bitna. Mi na sveučilištu imamo nekakav korektan odnos, ali nismo usmjereni jedni na druge toliko. Na razini sveučilišta mi bismo mogli poraditi na nekim bazama koje nude sadržaje za sve te znanosti, da u tom smjeru radimo, da se vodi računa o ljudima**

koji trebaju polagati stručne ispite i o djelatnicima. Na toj razini možemo surađivati.

FILOZOFSKI FAKULTET

1. Kakva je struktura zaposlenih u Vašoj knjižnici? (diplomirani knjižničar, knjižničar, pomoćni knjižničar, viši knjižničar, knjižničarski savjetnik, ostalo). Koliko brojite zaposlenih u knjižnici?
   Odgovor: **Imamo jednog pomoćnog knjižničara, jednog višeg knjižničara i četiri diplomirana knjižničara. I sada trenutno imamo dvoje knjižničara koji su zaposleni u okviru programa zapošljavanja bez zasnivanja radnog odnosa, sa Zavoda za zapošljavanje. Oni su tu na godinu dana kod nas, nešto kao volontiranje.**
2. Je li rad knjižnice određen Statutom? Ako jest, u kojem se kontekstu spominje? (pravo studenata na korištenje, posebna ustrojbena jedinica, u sastavu zajedničkih službi …).
   Odgovor: **Da. Ustrojbena jedinica i pravo studenata na korištenje knjižnice.**
3. Tko je nadređen voditelju knjižnice (tajnik, dekan, prodekan …)?
   Odgovor: **Dekan i prodekan**
4. Ima li knjižnica Pravilnik o radu?
   Odgovor: **Da**
5. Je li voditelj knjižnice član upravnog tijela fakulteta?
   Odgovor: **Ne. Ekonomski fakultet jedinstven je po tom pitanju. Svi se žale na to da nisu zastupljeni u fakultetskom vijeću.**
6. Postoji li knjižnični odbor?
   Odgovor: **Da, postoji.**
7. Koja je uloga knjižničnog odbora? (nabava, uvjeti poslovanja i razvoj, različite odluke, pravilnik knjižnice, otpis građe, povezivanje s ostalim knjižnicama, statusna pitanja...)
   Odgovor: **Donosi pravilnike, sudjeluje u nabavi. Pa sve od navedenog.**
8. Je li predviđeno napredovanje u viša knjižničarska zvanja?
   Odgovor: **Nije predviđeno kao takvo, ali je rečeno da se to traži od sveučilišnog rektorata. Kada netko stekne uvjete za napredovanja onda tražimo odobrenje od Rektorata.**
   Pitanje: **Onda se može reći da je odobreno?**
   Odgovor: **Pa dobro, može, iako u sistematizaciji radnih mjesta to ne stoji. To je sad ovo što sam navela, ali zato što je to stanje trenutno takvo.**
9. Odlazi li osoblje knjižnice na stručno usavršavanje?
   Odgovor: **Da, da. Iako je to kod nas puno manje nego u gradskoj knjižnici jer mi ovdje puno toga trebamo. Možemo odlaziti redovitije ovdje u Osijeku, ali kada trebamo negdje dalje onda je to problem. Imali smo ideju da svake godine jedan knjižničar ide na usavršavanje negdje dalje, kao nagradu za, recimo, najboljeg djelatnika ili takvo nešto, ali na kraju nisu to odobrili.**
10. Jeste li upoznati s novim zakonom i prijedlozima Standarda?
    Odgovor: **Čitala sam nacrte Standarda prije dvije godine kada smo ih dobili na razmatranje.**
    Pitanje: **Što mislite?**
    Odgovor: **Znam da smo mi dosta ispod tih Standarda u svemu tome i kad bi se oni ispoštovali onda bi bili negdje u svemu tome. Standardi nas vuku naprijed. Oni predviđaju i povećanje broja djelatnika u knjižnici i veći prostor u knjižnici, a mi**

smo ograničeni s ovim objektivnim datostima. Bilo bi dobro da ostale ustanove poštuju te standarde.

11. Jeste li zadovoljni prostorom i opremom knjižnice? Jeste li zadovoljni financijskim sredstvima za nabavu? Prati li fond Vaše knjižnice u potpunosti nastavni plan i program ili barem veći dio? Po Vašem mišljenju, tko sve treba sudjelovati pri nabavi građe (knjižničari, nastavničko osoblje, studenti)?
    Odgovor: **Ne. Ne. Fond prati veći dio. Mi u svakom slučaju naručujemo ono što je na popisu obvezne literature i dopunske. Knjižnica prati nastavni plan i program i nastojimo povećati broj tih knjiga, ali s ovim sredstvima ne uspijevamo. Zbog broja koje predviđa Bolonjska deklaracija, 20% obvezne literature u odnosu na broj studenata, i 10% dopunske. Daleko smo mi još od toga.**
12. Sudjeluju li knjižničari u nastavnom procesu? (informacijska pismenost, studenti / znanstveno-nastavno osoblje)
    Odgovor: **Da. To smo počeli od ove akademske godine, u jesen i proljeće. Održali smo edukacijske radionice za studente za pretraživanje online kataloga za prve godine studija i nešto malo o uvodu za pretraživanje baza podataka, a na trećoj godini pretraživanje baza podataka..**
13. Sudjeluje li osoblje knjižnice u projektima fakulteta? (npr. - postoje li kakve organizirane radionice ili predavanja za pomoć knjižničarima kao npr. za pretraživanje baza podataka).
    Odgovor: **Ne. Bilo je ovo pretraživanje baza podataka zajedničko koje organizira Gradska knjižnica. Tako da ...**
14. Jeste li zadovoljni suradnjom sa znanstveno/nastavnim osobljem? U kojem bi se segmentu mogla uvesti poboljšanja?
    Odgovor: **Pa u osnovi jesam. Jedino što je problem u vezi te nabavne politike. Što su oni stavili nešto na popis literature što se više ne može naručiti jer je već prastaro i zbog zaštite autorskog prava ne smijemo kopirati. Druga stvar je što postoji taj neki protokol kako mijenjati literaturu na popisu obvezne literature i oni se toga ne pridržavaju nego samoinicijativno nešto promijene i podjele studentima da je to nova literatura, a ta informacija ne stigne do nas. A ona bi trebala doći kroz jedan ured do nas. Oni moraju u taj ured prijaviti da su promijenili literaturu i nama ured dostavi sve promjene.**
    Pitanje: Onda kada dođu studenti nastaje problem?
    Odgovor: **I onda je problem jer mi nismo dobili sve informacije, a kad trebamo opravdati sredstva koja smo potrošili, onda nam kažu da se moramo pridržavati nastavnih planova i popisa literature. Dakle to bi trebalo biti službeno promijenjeno. Uglavnom je suradnja dobra, a to je moja manja zamjerka.**
15. Jeste li zadovoljni radom sa studentima? Kako studenti doživljavaju knjižnicu?
    Odgovor: **Pa mislim... najveći problem su vezani za naša financijska sredstva jer nemamo dovoljno literature koju bi oni željeli posuditi. E sad druga stvar je što se ne pridržavaju nekih pravila ponašanja u čitaonici. To je buka i unošenje hrane i pića.**
    Pitanje: Ako ste ih opomenuli, je li bilo opiranja ili takvo nešto?
    Odgovor: **Uglavnom to zanemare. Ali imali smo mi neku anketu i najveći broj studenata je zadovoljan, a najveće primjedbe idu na pokvarenu računalnu opremu i nedostatan broj jedinica građe i tako, ali ovako su zadovoljni studenti.**
16. Jeste li zadovoljni s radom matične službe?
    Odgovor: **Da. Sve se više angažiraju, više su aktivniji. Mi svakako očekujemo stručni pomoć od njih, stručne savjete kad imamo neki problem da nam oni pomognu to riješiti. Mislim da je to u posljednje vrijeme sve izražajnija funkcija**

ili ja to tako u posljednje vrijeme doživljavam, ali nekako se prije par godina nije moglo toliko obraćati matičnoj službi. Mislim, nije tada bila osoba zadužena za fakultetske knjižnice, nego je bila samo za narodne knjižnice. Oni su imali kolegije.

*Pitanje***:** Znači trebalo bi biti posebno za narodne, školske i fakultetske?

*Odgovor***: Da, da. Mislim da su baš za školske knjižnice matičari bili dosta aktivni u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici. Mi smo uvijek imali možda dvaput godišnje sastanke voditelja knjižnica, ali bi možda isto tako trebali imati kao nekakve kolegije kao što su imali školski knjižničari.**

17. Smatrate li da je suradnja među knjižnicama unutar sveučilišnog knjižničnog sustava zadovoljavajuća? Smatrate li da bi intenzivniji rad matične službe i formiranje sveučilišnog knjižničnog sustava doprinijelo boljem položaju knjižnica u akademskoj zajednici i boljem radu?

    *Odgovor***: Pa mislim da bi mogla biti veća.**

    *Pitanje***:** Dakle mislite da bi bolji rad matične službe i sveučilišnog knjižničnog sustava doprinio boljem položaju knjižnica u akademskoj zajednici?

    *Odgovor***: Da, da. Svakako. Pogotovo kod nekih stručnih pitanja. Možda neke radionice ili takvo nešto.**

GRAĐEVINSKI FAKULTET

1. Kakva je struktura zaposlenih u Vašoj knjižnici? (diplomirani knjižničar, knjižničar, pomoćni knjižničar, viši knjižničar, knjižničarski savjetnik, ostalo). Koliko brojite zaposlenih u knjižnici?

    *Odgovor***: Tri knjižničarke. Jedna pomoćna i dvije diplomirane.**
2. Je li rad knjižnice određen Statutom? Ako jest, u kojem se kontekstu spominje? (pravo studenata na korištenje, posebna ustrojbena jedinica, u sastavu zajedničkih službi …).

    *Odgovor***: Da, spominje se. Posebna ustrojbena jedinica**.
3. Tko je nadređen voditelju knjižnice (tajnik, dekan, prodekan …)?

    *Odgovor***: Dekan. S tim da tajnika moram pitati za sve administrativne poslove.**
4. Ima li knjižnica Pravilnik o radu?

    *Odgovor***: Da.**
5. Je li voditelj knjižnice član upravnog tijela fakulteta?

    *Odgovor***: Ne.**
6. Postoji li knjižnični odbor?

    *Odgovor***: Postoji formalno. To znači da se više ne sastaje jer sve odluke knjižničnog odbora odlaze na odobrenju dekanu koji odlučuje hoće li se odluke provesti u djelo ili neće.**
7. Koja je uloga knjižničnog odbora? (nabava, uvjeti poslovanja i razvoj, različite odluke, pravilnik knjižnice, otpis građe, povezivanje s ostalim knjižnicama, statusna pitanja...)

    *Odgovor***: Uobičajene. Od nabave do rješavanja problema koji se pojavljuju u knjižnici.**
8. Je li predviđeno napredovanje u viša knjižničarska zvanja?

    *Odgovor***: Ne. S tim da trebam negdje ići vjerojatno bi mi odobrili, ako ne moraju ništa financirati.**
9. Odlazi li osoblje knjižnice na stručno usavršavanje?

    *Odgovor***: Da.**

10. Jeste li upoznati s novim zakonom i prijedlozima Standarda?
    Odgovor: **Pročitala sam ih i mislim da su, kao i svi do sada, prezahtjevni. Od broja knjiga pa redom. A u zakonima se knjižnice gotovo i ne spominju. Znam da su upućene primjedbe i da nitko nije reagirao.**
11. Jeste li zadovoljni prostorom i opremom knjižnice? Jeste li zadovoljni financijskim sredstvima za nabavu? Prati li fond Vaše knjižnice u potpunosti nastavni plan i program ili barem veći dio? Po Vašem mišljenju, tko sve treba sudjelovati pri nabavi građe (knjižničari, nastavničko osoblje, studenti)?
    Odgovor: **Bolje nego u staroj. Naravno da može biti bolje, a s obzirom na uvjete u kojima smo svi skupa, zadovoljna sam.**
    Pitanje: Financije?
    Odgovor: **Ne.**
    Pitanje: Fond?
    Odgovor: **Jednim dijelom. Ne mogu čak reći ni većim. Problem su financije, ali i što daju nemoguću literaturu, koja je tiskana prije 20 i više godina i koju je nemoguće nabaviti. Ili za stranu literaturu ako i dobiješ sredstva, dobiješ za jedan primjerak. Udžbenička literatura se kupuje, ali ostalo baš i ne.**
    Pitanje: Nabava?
    Odgovor: **I nastavnici i knjižničari.**
12. Sudjeluju li knjižničari u nastavnom procesu? (informacijska pismenost, studenti / znanstveno-nastavno osoblje)
    Odgovor: **Ne, ali bilo je s naše strane prijedloga, međutim... Čak smo htjeli dati kao izborni predmet, ali nije to prošlo. Završilo je na dogovorima.**
13. Sudjeluje li osoblje knjižnice u projektima fakulteta? (npr. - postoje li kakve organizirane radionice ili predavanja za pomoć knjižničarima kao npr. za pretraživanje baza podataka).
    Odgovor: **Da. Mi smo organizirali kao knjižnica. Pozvali smo nekoliko puta i studente i nastavnike i kolege.**
14. Jeste li zadovoljni suradnjom sa znanstveno/nastavnim osobljem? U kojem bi se segmentu mogla uvesti poboljšanja?
    Odgovor: **Uglavnom da. Poboljšanje bi bilo da uđemo u nastavničko vijeće i da ne moramo svakog vući za rukav kad nešto trebamo ili želimo o nečemu obavijestiti, nego da mogu pred svima reći kad nešto imam...**
15. Jeste li zadovoljni radom sa studentima? Kako studenti doživljavaju knjižnicu?
    Odgovor: **Pa jesmo. Imali smo nekakvu anketu, u kojoj smo dobili jako dobre ocijene, osobito za suradnju. Tako da bez obzira što je fond takav kakav je, dosta slabašan, trudimo se pronaći ono što im treba.**
16. Jeste li zadovoljni s radom matične službe?
    Odgovor: **Ne. Imamo premalo sastanaka. Prerijetko se nalazimo. Trebalo bi to češće. I rješavati te probleme.**
17. Smatrate li da je suradnja među knjižnicama unutar sveučilišnog knjižničnog sustava zadovoljavajuća? Smatrate li da bi intenzivniji rad matične službe i formiranje sveučilišnog knjižničnog sustava doprinijelo boljem položaju knjižnica u akademskoj zajednici i boljem radu?
    Odgovor: **Ne. Bilo je prijedloga da se, kao kod školskih knjižničara, organiziraju sastanci, seminari ili radionice. Mislim da bi i mi tako trebali. Mi se čujemo onoliko koliko se privatno poznajemo. Ali nije to kako bi trebalo biti. To nije na razini visokoškolskih knjižnica. Matična služba bi nas trebala organizirati i trebali bi se češće sastajati.**

ELEKTROTEHNIČKI FAKULTET

1. Kakva je struktura zaposlenih u Vašoj knjižnici? (diplomirani knjižničar, knjižničar, pomoćni knjižničar, viši knjižničar, knjižničarski savjetnik, ostalo). Koliko brojite zaposlenih u knjižnici?
   Odgovor: **Dvije zaposlene djelatnice. Jedna je visoka stručna sprema plus završen studij knjižničarstva na informatologiji i profesorica hrvatskog jezika i književnosti i druga kolegica je viša stručna sprema.**
2. Je li rad knjižnice određen Statutom? Ako jest, u kojem se kontekstu spominje? (pravo studenata na korištenje, posebna ustrojbena jedinica, u sastavu zajedničkih službi …).
   Odgovor: **Da. U sastavu zajedničkih službi.**
3. Tko je nadređen voditelju knjižnice (tajnik, dekan, prodekan …)?
   Odgovor: **Dekan**
4. Ima li knjižnica Pravilnik o radu?
   Odgovor: **Da.**
5. Je li voditelj knjižnice član upravnog tijela fakulteta?
   Odgovor: **Ne.**
6. Postoji li knjižnični odbor?
   Odgovor: **Da**.
7. Koja je uloga knjižničnog odbora? (nabava, uvjeti poslovanja i razvoj, različite odluke, pravilnik knjižnice, otpis građe, povezivanje s ostalim knjižnicama, statusna pitanja...)
   Odgovor: **Uloga je da nadgleda rad knjižnice, nabava, otpis građe... Pa sve**.
8. Je li predviđeno napredovanje u viša knjižničarska zvanja? **O: Ne.**
9. Odlazi li osoblje knjižnice na stručno usavršavanje?
   Odgovor: **Po potrebi.**
10. Jeste li upoznati s novim zakonom i prijedlozima Standarda?
    Odgovor: **Čitala sam ga. Nisam baš upoznata, ali mislim da je vezano za napredovanja. Nisam u potpunosti upoznata, ali znam da je knjižnica bila dugo podcijenjena. Sad je na višoj razini i ide u dobrom smjeru.**
11. Jeste li zadovoljni prostorom i opremom knjižnice? Jeste li zadovoljni financijskim sredstvima za nabavu? Prati li fond Vaše knjižnice u potpunosti nastavni plan i program ili barem veći dio? Po Vašem mišljenju, tko sve treba sudjelovati pri nabavi građe (knjižničari, nastavničko osoblje, studenti)?
    Odgovor: **U biti jesam. Zato što imamo velike računalne učionice, ali da je veća ne bi škodilo.**
    Pitanje: Financije?
    Odgovor: **Zadovoljna sam.**
    Pitanje: Prati li fond nastavni plan i program?
    Odgovor: **U potpunosti, jer imamo izdavačku djelatnost. Profesori pišu udžbenike.**
    Pitanje: Nabava?
    Odgovor: **Profesori, ali važni su i knjižničari. Sve ovisi o sredstvima.**
12. Sudjeluju li knjižničari u nastavnom procesu? (informacijska pismenost, studenti / znanstveno-nastavno osoblje)
    Odgovor: **Zasad ne. Nema potrebe**.
13. Sudjeluje li osoblje knjižnice u projektima fakulteta? (npr. - postoje li kakve organizirane radionice ili predavanja za pomoć knjižničarima kao npr. za pretraživanje baza podataka).
    Odgovor: **Ne.**

14. Jeste li zadovoljni suradnjom sa znanstveno/nastavnim osobljem? U kojem bi se segmentu mogla uvesti poboljšanja?
    Odgovor: **Da, u potpunosti**.
15. Jeste li zadovoljni radom sa studentima? Kako studenti doživljavaju knjižnicu?
    Odgovor: **Da. Moram pohvaliti studente jer su krasni i pristojni,**
16. Jeste li zadovoljni s radom matične službe?
    Odgovor: **Da. Odmah se sve rješava.**
17. Smatrate li da je suradnja među knjižnicama unutar sveučilišnog knjižničnog sustava zadovoljavajuća? Smatrate li da bi intenzivniji rad matične službe i formiranje sveučilišnog knjižničnog sustava doprinijelo boljem položaju knjižnica u akademskoj zajednici i boljem radu?
    Odgovor: **Suradnja je odlična. Sa svima sam jednako dobra. Smatram da bi intenzivniji rad doprinio boljoj suradnji, ali mislim i da sve ide nabolje.**

ODSJEK ZA MATEMATIKU

1. Kakva je struktura zaposlenih u Vašoj knjižnici? (diplomirani knjižničar, knjižničar, pomoćni knjižničar, viši knjižničar, knjižničarski savjetnik, ostalo). Koliko brojite zaposlenih u knjižnici?
   Odgovor: **Jedan diplomirani, jedan pomoćni i jedan student.**
2. Je li rad knjižnice određen Statutom? Ako jest, u kojem se kontekstu spominje? (pravo studenata na korištenje, posebna ustrojbena jedinica, u sastavu zajedničkih službi …).
   Odgovor: **Da. Posebna ustrojbena jedinica.**
3. Tko je nadređen voditelju knjižnice (tajnik, dekan, prodekan …)?
   Odgovor: **Pročelnik odjela.**
4. Ima li knjižnica Pravilnik o radu?
   Odgovor: **Nema**.
5. Je li voditelj knjižnice član upravnog tijela fakulteta?
   Odgovor: **Ne.**
6. Postoji li knjižnični odbor?
   Odgovor: **Ne.**
7. Koja je uloga knjižničnog odbora? (nabava, uvjeti poslovanja i razvoj, različite odluke, pravilnik knjižnice, otpis građe, povezivanje s ostalim knjižnicama, statusna pitanja...)
   Odgovor: **Nema uloge**.
8. Je li predviđeno napredovanje u viša knjižničarska zvanja?
   Odgovor: **Ne**.
9. Odlazi li osoblje knjižnice na stručno usavršavanje?
   Odgovor: **Ne.**
10. Jeste li upoznati s novim zakonom i prijedlozima Standarda?
    Odgovor: **Upoznata sam i nemam mišljenje o tome.**
11. Jeste li zadovoljni prostorom i opremom knjižnice? Jeste li zadovoljni financijskim sredstvima za nabavu? Prati li fond Vaše knjižnice u potpunosti nastavni plan i program ili barem veći dio? Po Vašem mišljenju, tko sve treba sudjelovati pri nabavi građe (knjižničari, nastavničko osoblje, studenti)?
    Odgovor: **Zadovoljna sam sa svime**.
12. Sudjeluju li knjižničari u nastavnom procesu? (informacijska pismenost, studenti / znanstveno-nastavno osoblje)
    Odgovor: **U sklopu jednog predmeta**.

13. Sudjeluje li osoblje knjižnice u projektima fakulteta? (npr. - postoje li kakve organizirane radionice ili predavanja za pomoć knjižničarima kao npr. za pretraživanje baza podataka).
    Odgovor: **Ne**.
14. Jeste li zadovoljni suradnjom sa znanstveno/nastavnim osobljem? U kojem bi se segmentu mogla uvesti poboljšanja?
    Odgovor: **Zadovoljna.**
15. Jeste li zadovoljni radom sa studentima? Kako studenti doživljavaju knjižnicu?
    Odgovor: **Zadovoljna. Dobro doživljavaju knjižnicu.**
16. Jeste li zadovoljni s radom matične službe?
    Odgovor: **Zadovoljna sam. S onim što meni treba, zadovoljna sam.**
17. Smatrate li da je suradnja među knjižnicama unutar sveučilišnog knjižničnog sustava zadovoljavajuća? Smatrate li da bi intenzivniji rad matične službe i formiranje sveučilišnog knjižničnog sustava doprinijelo boljem položaju knjižnica u akademskoj zajednici i boljem radu?
    Odgovor: **Nije dobra. Mogla bi biti bolja.**

EKONOMSKI FAKULTET

1. Kakva je struktura zaposlenih u Vašoj knjižnici? (diplomirani knjižničar, knjižničar, pomoćni knjižničar, viši knjižničar, knjižničarski savjetnik, ostalo). Koliko brojite zaposlenih u knjižnici?
   Odgovor: **Tri osobe; voditelj je doktor znanosti, a ostali su SSS**
2. Je li rad knjižnice određen Statutom? Ako jest, u kojem se kontekstu spominje? (pravo studenata na korištenje, posebna ustrojbena jedinica, u sastavu zajedničkih službi …).
   Odgovor: **Ne, nego imamo pravilnik koji vrijedi za Sveučilište**
3. Tko je nadređen voditelju knjižnice (tajnik, dekan, prodekan …)?
   Odgovor: **Dekan**
4. Ima li knjižnica Pravilnik o radu?
   Odgovor: **Da**
5. Je li voditelj knjižnice član upravnog tijela fakulteta?
   Odgovor: **Da**
6. Postoji li knjižnični odbor?
   Odgovor: **Da. Predsjednik je prodekan, a voditeljica knjižnice je stalni član.**
7. Koja je uloga knjižničnog odbora? (nabava, uvjeti poslovanja i razvoj, različite odluke, pravilnik knjižnice, otpis građe, povezivanje s ostalim knjižnicama, statusna pitanja...)
   Odgovor: **Knjižnični odbor sudjeluje u svim poslovima koji su navedeni**.
8. Je li predviđeno napredovanje u viša knjižničarska zvanja?
   Odgovor: **Dosada nije**.
9. Odlazi li osoblje knjižnice na stručno usavršavanje?
   Odgovor: **Da.**
10. Jeste li upoznati s novim zakonom i prijedlozima Standarda?
    Odgovor: **Da i mislim da su Standardi dobri.**
11. Jeste li zadovoljni prostorom i opremom knjižnice? Jeste li zadovoljni financijskim sredstvima za nabavu? Prati li fond Vaše knjižnice u potpunosti nastavni plan i program ili barem veći dio? Po Vašem mišljenju, tko sve treba sudjelovati pri nabavi građe (knjižničari, nastavničko osoblje, studenti)?

Odgovor: **Reorganizirana je knjižnica. Imamo nove knjige, računala, police i namještaj. To je sve u redu. Problem je prostor. Organiziramo se kako možemo. Sve starije knjige su u depou. Dobivamo novce za knjige. Sve se kupuje iz ekonomskih znanosti i časopisi. Kod nabave katedre daju prijedloge, a ja kao voditelj nabavljam. Dobiju se popusti, razmjenjujemo udžbenike, a također imamo i vlastita izdanja. Pri nabavi sudjeluju i studenti.**

12. Sudjeluju li knjižničari u nastavnom procesu? (informacijska pismenost, studenti / znanstveno-nastavno osoblje)
    Odgovor: **Sudjelujem ja kao voditelj knjižnice**.
13. Sudjeluje li osoblje knjižnice u projektima fakulteta? (npr. - postoje li kakve organizirane radionice ili predavanja za pomoć knjižničarima kao npr. za pretraživanje baza podataka).
    Odgovor: **Da, u dva projekta.**
14. Jeste li zadovoljni suradnjom sa znanstveno/nastavnim osobljem? U kojem bi se segmentu mogla uvesti poboljšanja?
    Odgovor: **Da. Zadovoljna sam sa svime. Svi smo povezani tako da to dobro funkcionira.**
15. Jeste li zadovoljni radom sa studentima? Kako studenti doživljavaju knjižnicu?
    Odgovor: **Da. Imamo dogovore sa studentima.**
16. Jeste li zadovoljni s radom matične službe?
    Odgovor: **Ne. No suradnja s Gradskom i sveučilišnom knjižnicom je jako dobra. Naročito kod razmjene građe**.
17. Smatrate li da je suradnja među knjižnicama unutar sveučilišnog knjižničnog sustava zadovoljavajuća? Smatrate li da bi intenzivniji rad matične službe i formiranje sveučilišnog knjižničnog sustava doprinijelo boljem položaju knjižnica u akademskoj zajednici i boljem radu?
    Odgovor: **Suradnja je zadovoljavajuća.**

STROJARSKI FAKULTET- Slavonski Brod

1. Kakva je struktura zaposlenih u Vašoj knjižnici? (diplomirani knjižničar, knjižničar, pomoćni knjižničar, viši knjižničar, knjižničarski savjetnik, ostalo). Koliko brojite zaposlenih u knjižnici?
   Odgovor: **U knjižnici su zaposlene 2 djelatnice: voditeljica (dr.sc.) i pomoćna knjižničarka.**
2. Je li rad knjižnice određen Statutom? Ako jest, u kojem se kontekstu spominje? (pravo studenata na korištenje, posebna ustrojbena jedinica, u sastavu zajedničkih službi …).
   Odgovor: **Da. Posebna ustrojbena jedinica u službi nastave i sastavu zajedničkih službi**
3. Tko je nadređen voditelju knjižnice (tajnik, dekan, prodekan …)?
   Odgovor: **Dekan**.
4. Ima li knjižnica Pravilnik o radu?
   Odgovor: **Da.**
5. Je li voditelj knjižnice član upravnog tijela fakulteta?
   Odgovor: **Ne.**
6. Postoji li knjižnični odbor?
   Odgovor: **U osnivanju – dakle da.**

7. Koja je uloga knjižničnog odbora? (nabava, uvjeti poslovanja i razvoj, različite odluke, pravilnik knjižnice, otpis građe, povezivanje s ostalim knjižnicama, statusna pitanja...)
   Odgovor: **Bit će savjetodavna – nabava stručne literature**.
8. Je li predviđeno napredovanje u viša knjižničarska zvanja?
   Nema odgovora
9. Odlazi li osoblje knjižnice na stručno usavršavanje?
   Odgovor: **Da**.
10. Jeste li upoznati s novim zakonom i prijedlozima Standarda?
    Odgovor: **Da.**
11. Jeste li zadovoljni prostorom i opremom knjižnice? Jeste li zadovoljni financijskim sredstvima za nabavu? Prati li fond Vaše knjižnice u potpunosti nastavni plan i program ili barem veći dio? Po Vašem mišljenju, tko sve treba sudjelovati pri nabavi građe (knjižničari, nastavničko osoblje, studenti)?
    Odgovor: **Da. U recesijsko vrijeme nemoguće je biti zadovoljan financijskim sredstvima za nabavu, ali nastojimo barem većim djelom pratiti nastavni plan i program. Nastavno osoblje i knjižničari.**
12. Sudjeluju li knjižničari u nastavnom procesu? (informacijska pismenost, studenti / znanstveno-nastavno osoblje)
    Nema odgovora.
13. Sudjeluje li osoblje knjižnice u projektima fakulteta? (npr. - postoje li kakve organizirane radionice ili predavanja za pomoć knjižničarima kao npr. za pretraživanje baza podataka).
    Odgovor: **Da.**
14. Jeste li zadovoljni suradnjom sa znanstveno/nastavnim osobljem? U kojem bi se segmentu mogla uvesti poboljšanja?
    Odgovor: **Da, u potpunosti.**
15. Jeste li zadovoljni radom sa studentima? Kako studenti doživljavaju knjižnicu?
    Odgovor: **Da, u potpunosti. Studenti izuzetno puno koriste knjižnicu i čitaonicu.**
16. Jeste li zadovoljni s radom matične službe?
    Odgovor: **Da.**
17. Smatrate li da je suradnja među knjižnicama unutar sveučilišnog knjižničnog sustava zadovoljavajuća? Smatrate li da bi intenzivniji rad matične službe i formiranje sveučilišnog knjižničnog sustava doprinijelo boljem položaju knjižnica u akademskoj zajednici i boljem radu?
    Odgovor: **Da. Formiranje sveučilišnog knjižničnog sustava sigurno bi pridonijelo boljem položaju knjižnica u akademskoj zajednici**

POLJOPRIVREDNI FAKULTET

1. Kakva je struktura zaposlenih u Vašoj knjižnici? (diplomirani knjižničar, knjižničar, pomoćni knjižničar, viši knjižničar, knjižničarski savjetnik, ostalo). Koliko brojite zaposlenih u knjižnici?
   Odgovor:**Tri diplomirana knjižničara, s time da sam ja agronom i knjižničarka.**
2. Je li rad knjižnice određen Statutom? Ako jest, u kojem se kontekstu spominje? (pravo studenata na korištenje, posebna ustrojbena jedinica, u sastavu zajedničkih službi …).
   Odgovor: **Postoji statut sveučilišta i statut fakulteta, ali ne znam u kojem se kontekstu spominje. Mi smo u sastavu zajedničkih službi, nismo pod dekanom još uvijek.**

3. Tko je nadređen voditelju knjižnice (tajnik, dekan, prodekan …)?
   Odgovor: **Nadređena nam je tajnica.**
4. Ima li knjižnica Pravilnik o radu?
   Odgovor: **Pravilnik o radu? Zapravo ga radimo. Mi smo u takvim uvjetima ovdje da bi morali kada se preselimo i kada se smjestimo napraviti reviziju i pravilnik i onda ćemo sve dotjerati do kraja. Ovdje smo u neadekvatnim uvjetima.**
5. Je li voditelj knjižnice član upravnog tijela fakulteta?
   Odgovor: **Ne**
6. Postoji li knjižnični odbor?
   Odgovor: **Knjižnični odbor ne postoji. Postojao je prije nekoliko godina, ali vjerujem da ćemo opet usvojiti knjižnični odbor jer je to nužno u svrhu nabave. Nekad je bilo tako da smo dobili na početku školske godine, npr. 20-30 tisuća kuna, s tim da sami s tim raspolažemo. Odnosno nabavljamo građu da ne moramo stalno nekoga zapitkivati da nam odobri. Ali smo na kraju godine podnijeli izvješće koliko smo potrošili. Ako se nije sve potrošilo to smo prenijeli u sljedeću godinu pa smo za toliko manje bili. No, sad više to ne dobivamo. To je nekako prešutno ukinuto. S tim da svaka kupovina ide na odobrenje dekanu. Onda dekan potpiše zahtjev za nabavu građe i nama donesu njegovo odobrenje s računom i to nosimo u računovodstvo.**
7. Koja je uloga knjižničnog odbora? (nabava, uvjeti poslovanja i razvoj, različite odluke, pravilnik knjižnice, otpis građe, povezivanje s ostalim knjižnicama, statusna pitanja...)
   Odgovor: **To je nekad bila uloga knjižničnog odbora, međutim vjerojatno zbog nedostatka novaca je to ukinuto**
8. Je li predviđeno napredovanje u viša knjižničarska zvanja?
   Odgovor: **Mislite ovdje kod nas? Mislim da o tome nitko ne vodi baš previše brige oko toga da bi mi knjižničari nekamo napredovali.**
   Pitanje: Jeste li malo zapostavljeni na fakultetu?
   Odgovor: **Ma nismo zapostavljeni, ali smo marginalizirani. Onako uvijek sa strane. Ali kad nešto zapne u knjižnici, kad mladi trebaju ići u viša zvanja kad im trebaju preporuke ili im trebaju magistarski radovi ili tako nešto onda im trebamo i cijene nas.**
9. Odlazi li osoblje knjižnice na stručno usavršavanje?
   Odgovor: **Uglavnom da. Ovi mladi koji će još dulje raditi.**
10. Jeste li upoznati s novim zakonom i prijedlozima Standarda?
    Odgovor: **Nešto malo, ne previše.**
    Pitanje: Jeste li čitali nacrte Standarda?
    Odgovor: **Jesam, ali ne bih sad mogla nešto reći o njima. A čujte, kakve nam standarde postave, tako ćemo raditi.**
    Pitanje: A zakoni?
    Odgovor: **Ne.**
11. Jeste li zadovoljni prostorom i opremom knjižnice? Jeste li zadovoljni financijskim sredstvima za nabavu? Prati li fond Vaše knjižnice u potpunosti nastavni plan i program ili barem veći dio? Po Vašem mišljenju, tko sve treba sudjelovati pri nabavi građe (knjižničari, nastavničko osoblje, studenti)?
    Odgovor: **Ovako. Prostorom nismo zadovoljni, ali selimo se u rujnu u novi prostor. Ovo je privremeno. Što se tiče financija rekla sam da nemamo određena sredstva za knjižnicu. Nego dekan odobrava nabavu i recimo broj primjeraka knjiga. Pa ja mislim da fond prati veći dio nastavnog programa, ne baš u potpunosti. Što se tiče nabave.. Pa mi znamo što se traži i što treba i koliko primjeraka. U svakom slučaju trebaju i nastavnici sudjelovati. A sad studenti... Traže nešto a toga nema.**

Onda mi znamo da to treba nabaviti. Nije baš da studenti direktno sudjeluju u nabavi.

12. Sudjeluju li knjižničari u nastavnom procesu? (informacijska pismenost, studenti / znanstveno-nastavno osoblje)
    Odgovor: **Ne sudjelujemo u nastavnom procesu. Što se tiče informacijske pismenosti svi smo pismeni informacijski.**
13. Sudjeluje li osoblje knjižnice u projektima fakulteta? (npr. - postoje li kakve organizirane radionice ili predavanja za pomoć knjižničarima kao npr. za pretraživanje baza podataka).
    Odgovor: **Ne to nemamo. Za baze nije teško samo trebate pratiti upute.**
14. Jeste li zadovoljni suradnjom sa znanstveno/nastavnim osobljem? U kojem bi se segmentu mogla uvesti poboljšanja?
    Odgovor: **Znanstveno nastavno osoblje nas treba radi full texta. Odnesu dekanu zahtjev i dekan odobrava i šalju knjižnici.**
15. Jeste li zadovoljni radom sa studentima? Kako studenti doživljavaju knjižnicu?
    Odgovor: **Nisu dobri u vraćanju knjiga, a postoji mogućnost produženja. Imaju razumijevanja. Imali smo i anketu u kojoj smo dobili jako dobre ocjene. Najvažnije je i to da nema sukoba.**
16. Jeste li zadovoljni s radom matične službe?
    Odgovor: **Nemamo previše posla s njima. Zadovoljni smo.**
17. Smatrate li da je suradnja među knjižnicama unutar sveučilišnog knjižničnog sustava zadovoljavajuća? Smatrate li da bi intenzivniji rad matične službe i formiranje sveučilišnog knjižničnog sustava doprinijelo boljem položaju knjižnica u akademskoj zajednici i boljem radu?
    Odgovor: **Preko poznanstva. Unutar sustava poljoprivrednih knjižnica na Ruđeru. Smo svi mrežno povezani. Bolja suradnja je svakako potrebna. Trebao bi nam ujedinjen sustav. Trebali bi svi fakulteti biti mrežno ujedinjeni na Sveučilištu.**

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET

1. Kakva je struktura zaposlenih u Vašoj knjižnici? (diplomirani knjižničar, knjižničar, pomoćni knjižničar, viši knjižničar, knjižničarski savjetnik, ostalo). Koliko brojite zaposlenih u knjižnici?
   Odgovor: **Dva diplomirana i jedan pomoćni knjižničar.**
2. Je li rad knjižnice određen Statutom? Ako jest, u kojem se kontekstu spominje? (pravo studenata na korištenje, posebna ustrojbena jedinica, u sastavu zajedničkih službi …).
   Odgovor: **Ne**.
3. Tko je nadređen voditelju knjižnice (tajnik, dekan, prodekan …)?
   Odgovor: **Nadstojnik knjižnice. To je termin koji je u crkvenom pravu. To je tajnik fakulteta koji je u biti imenovan od strane nadbiskupije za nadstojnika.**
4. Ima li knjižnica Pravilnik o radu?
   Odgovor: **Da.**
5. Je li voditelj knjižnice član upravnog tijela fakulteta?
   Odgovor: **Ne.**
6. Postoji li knjižnični odbor?
   Odgovor: **Da. Imenovan je 2010. tu su tajnik i troje profesora. S time da su dvoje članovi kao profesori, a jedan je prodekan za znanost. Po službi kod nas određeno.**
7. Koja je uloga knjižničnog odbora? (nabava, uvjeti poslovanja i razvoj, različite odluke, pravilnik knjižnice, otpis građe, povezivanje s ostalim knjižnicama, statusna pitanja...)

Odgovor: **utvrđuje nacrt Pravilnika o radu Knjižnice, predlaže mjere za razvoj i unaprjeđenje rada Knjižnice, predlaže glavne smjernice nabavne politike Knjižnice, razmatra i predlaže izmjene ovoga Pravilnika, utvrđuje prijedlog godišnjega proračuna Knjižnice, predlaže dekanu nabavu inozemne literature, odlučuje o uvođenju novih kataloga, odlučuje o zamjeni s drugim ustanovama, predlaže dekanu nabavu domaće literature za potrebe znanstvenoga rada, predlaže pokretanje stegovnoga postupka za neuredne korisnike, predlaže otpis knjižne građe, poduzima i druge aktivnosti od značaja za rad Knjižnice.**

8. Je li predviđeno napredovanje u viša knjižničarska zvanja?
   Odgovor: **Ne**
9. Odlazi li osoblje knjižnice na stručno usavršavanje?
   Odgovor: **Da.**
10. Jeste li upoznati s novim zakonom i prijedlozima Standarda?
    Odgovor: **Da. Znate kod nas je problem što smo mi dvojna knjižnica i onda ako ćete ići prema državi onda ispunjavamo što država od nas očekuje. Ako ćete ići na ovaj dio crkvenog ustrojstva onda je to sasvim druga priča. Ali koliko sam ja uspjela vidjeti ništa se lijepo o knjižnicama ne piše. Činjenica je da u državi nema novaca za sve stvari, a ne vjerujem da će se toliko novaca izdvajati za knjižnice. Bilo bi lijepo kada bi to funkcioniralo tako, ali..**
11. Jeste li zadovoljni prostorom i opremom knjižnice? Jeste li zadovoljni financijskim sredstvima za nabavu? Prati li fond Vaše knjižnice u potpunosti nastavni plan i program ili barem veći dio? Po Vašem mišljenju, tko sve treba sudjelovati pri nabavi građe (knjižničari, nastavničko osoblje, studenti)?
    Odgovor: **Prostorom sam zadovoljna, kao i financijskim sredstvima. Fond prati nastavni plan i program u potpunosti s time da profesori imaju obvezu svake godine dati popis literature koja im je potrebna i onda se taj popis unaprijed pripremi tako da se prati to. Pri nabavi trebaju sudjelovati knjižničari definitivno. Jer kod nas je pravilo da nastavnici daju prijedloge te se onda sastanemo na knjižničnom vijeću gdje predlažemo što će se nabaviti, ali od njih trebamo zeleno svjetlo ukoliko ta nabava, tj. ako je taj iznos jako velik. Za ove manje ne treba.**
12. Sudjeluju li knjižničari u nastavnom procesu? (informacijska pismenost, studenti / znanstveno-nastavno osoblje)
    Odgovor: **Jedino u ljetnom semestru primamo grupu studenata kada oni rade one zadatke iz proseminara, tj. način citiranja… To bi bilo kao pisanje stručnog članka ili tako nešto, ali ovako da imamo nastavu ne.**
13. Sudjeluje li osoblje knjižnice u projektima fakulteta? (npr. - postoje li kakve organizirane radionice ili predavanja za pomoć knjižničarima kao npr. za pretraživanje baza podataka).
    Odgovor: **Ne**
14. Jeste li zadovoljni suradnjom sa znanstveno/nastavnim osobljem? U kojem bi se segmentu mogla uvesti poboljšanja?
    Odgovor: **Da. A slušajte, naši profesori kao i svi profesori su profesori. Tako da s nekima dobro surađujete a s nekima lošije. Ali u globalu je ok.**
15. Jeste li zadovoljni radom sa studentima? Kako studenti doživljavaju knjižnicu?
    Odgovor: **Znate kad nas doživljavaju? U lipnju kad su ispiti. Jer proveli smo jednu anketu prije dvije godine i onda je bilo da su zadovoljni svime. I ljubaznošću i uslugama. Tad nismo imali Internet ovdje i to je bila velika prepreka s time da sada mogu pretraživati baze podataka i stavili smo im ono što mi mislimo da bi im moglo trebati i do sad nismo vidjeli nikakvu primjedbu.**

16. Jeste li zadovoljni s radom matične službe?
    Odgovor: **Onoliko koliko nas obavještavaju zadovoljna sam.**
17. Smatrate li da je suradnja među knjižnicama unutar sveučilišnog knjižničnog sustava zadovoljavajuća? Smatrate li da bi intenzivniji rad matične službe i formiranje sveučilišnog knjižničnog sustava doprinijelo boljem položaju knjižnica u akademskoj zajednici i boljem radu?
    Odgovor: **Definitivno bi intenzivniji rad doprinio boljem položaju knjižnica, a i boljem radu. Mi se sastajemo 2-3 puta godišnje s uvijek istim problemima. Nedostatak prostora, novca i kadra. I na drugim fakultetima je još teže nego ovdje.**

MEDICINSKI FAKULTET

1. Kakva je struktura zaposlenih u Vašoj knjižnici? (diplomirani knjižničar, knjižničar, pomoćni knjižničar, viši knjižničar, knjižničarski savjetnik, ostalo). Koliko brojite zaposlenih u knjižnici?
   Odgovor: **Viša stručna sprema-jedan uposleni. Kako je knjižnica MFO-a smještena u zajedničkom prostoru s knjižnicom KBC-a koja ima uposleno jednog diplomiranog knjižničara i jednog knjižničara s višom stručnom spremom tako se knjižnice međusobno nadopunjuju i pružaju kvalitetniju uslugu.**
2. Je li rad knjižnice određen Statutom? Ako jest, u kojem se kontekstu spominje? (pravo studenata na korištenje, posebna ustrojbena jedinica, u sastavu zajedničkih službi …).
   Odgovor: **Da, u sastavu zajedničke službe-administracija.**
3. Tko je nadređen voditelju knjižnice (tajnik, dekan, prodekan …)?
   Odgovor: **Dekan.**
4. Ima li knjižnica Pravilnik o radu?
   Odgovor: **Ne-radimo na tome.**
5. Je li voditelj knjižnice član upravnog tijela fakulteta?
   Odgovor: **Ne.**
6. Postoji li knjižnični odbor?
   Odgovor: **Da.**
7. Koja je uloga knjižničnog odbora? (nabava, uvjeti poslovanja i razvoj, različite odluke, pravilnik knjižnice, otpis građe, povezivanje s ostalim knjižnicama, statusna pitanja...)
   Odgovor: **Poslovanje i razvoj i različite odluke i statusna pitanja.**
8. Je li predviđeno napredovanje u viša knjižničarska zvanja?
   Odgovor: **Ne**
9. Odlazi li osoblje knjižnice na stručno usavršavanje?
   Odgovor: **Da**
10. Jeste li upoznati s novim zakonom i prijedlozima Standarda?
    Odgovor: **Da**
11. Jeste li zadovoljni prostorom i opremom knjižnice? Jeste li zadovoljni financijskim sredstvima za nabavu? Prati li fond Vaše knjižnice u potpunosti nastavni plan i program ili barem veći dio? Po Vašem mišljenju, tko sve treba sudjelovati pri nabavi građe (knjižničari, nastavničko osoblje, studenti)?
    Odgovor: **Knjižnica uglavnom prati potrebe studenata i nastavnog osoblja, uz nastojanje da uvedemo novine i što kvalitetniju uslugu u knjižničnom poslovanju kao i povećanje nabave osnovne i dopunske literature.**

12. Sudjeluju li knjižničari u nastavnom procesu? (informacijska pismenost, studenti / znanstveno-nastavno osoblje)
    Odgovor: **Da**
13. Sudjeluje li osoblje knjižnice u projektima fakulteta? (npr. - postoje li kakve organizirane radionice ili predavanja za pomoć knjižničarima kao npr. za pretraživanje baza podataka).
    Odgovor: **Da**
14. Jeste li zadovoljni suradnjom sa znanstveno/nastavnim osobljem? U kojem bi se segmentu mogla uvesti poboljšanja?
    *Odgovor***: Da**
15. Jeste li zadovoljni radom sa studentima? Kako studenti doživljavaju knjižnicu?
    Odgovor: **Da. Nismo radili istraživanje, ali na osnovi kontaktnih informacija imaju pozitivan stav prema radu knjižnice. Neki su izrazili želju za što većim fondom što je i opravdano. Mislim da je to problem i težnja manje-više i ostalih knjižnica.**
16. Jeste li zadovoljni s radom matične službe?
    Odgovor: **Da**
17. Smatrate li da je suradnja među knjižnicama unutar sveučilišnog knjižničnog sustava zadovoljavajuća? Smatrate li da bi intenzivniji rad matične službe i formiranje sveučilišnog knjižničnog sustava doprinijelo boljem položaju knjižnica u akademskoj zajednici i boljem radu?
    Odgovor: **Da**